

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za pol leta . . . » 13.—
za četrt . . . » 6.50
za en mesec . . . » 2.25
za Nemčijo celoletno . . . 28.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . . . K 22.40
za pol leta . . . » 11.20
za četrt . . . » 5.60
za en mesec . . . » 1.90
S pošiljanjem na dom stane na mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENEK

inzerati:

Enostolpna petlitrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . » 13 »
za trikrat . . . » 10 »
za več ko trikrat . . . » 9 »

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izveniški nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopis: se ne vrača; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Sprejema naročane, inzerate in reklamo.
Upraviškega telefona št. 188. —

Današnja številka obsega 16 strani.

Volitev na Doleniskem.

**VOLIVCEM ZA DRŽAVNI ZBOR V
NOVOMEŠKEM, ČRNOMALJSKEM IN
METLIŠKEM SODNEM OKRAJU!**

Slovenski možje!

Dne 18. oktobra Vas kliče volivna dolžnost, da oddaste svoje glasovnice in si izvolite državnozbornskega zastopnika na cesarskem Dunaju. Lahka vam bo izbira. Dve stranki stojita pred vami, vsaka s svojim kandidatom. Slovenska Ljudska Stranka, kost od Vaših kosti, meso od Vašega mesa, zvesta veri in domu, zaščitnica vsega slovenskega ljudstva s svojo ogromno armado od Drave do Jadranskega morja, edina v načelih, edina z ljudstvom, je Vaša lastna stranka. Vaši dedje in pradedje so se držali načel, ki si jih je zapisala na svojo zastavo. Vi sami ste vedno in ob vsaki priliki v ogromni večini pokazali, da stojite nemojno v njenih vrstah. Novomeškega sodnega okraja zavednost in belokranjska zvestoba sta se v vseh volivnih bojih sijajno izkazali. Slov. Ljudska Stranka je zato ponosna na Vas. Ko Vas sedaj zopet vabi v volivni boj za svojega kandidata, je prepričana, da bo 18. oktober z novim cvetjem ozaljšal venec Vaših zmag.

Boj je vesel! Liberalna stranka čuti potrebo, da ji iznova pokažete, kako tuja je Vašemu srcu, kako zopna Vašemu prepričanju. Razbita sama s seboj bi rada zanesla razpor tudi med Vas. V svoja znanja do vere in cerkve rojena, vzrasla v ohoem zaničevanju kmečkega ljudstva, seje sovraštvo povsod in njeni lastni voditelji se javno psujejo med seboj ter si očitajo podlost, dobičkaželjnost in drugih nečednih reči. Ena pest jih je, in niti svojih par ljudi ne morejo držati skupaj, vendar pa imajo toliko predrznosti, da se upajo pred ljudstvo. Odgovor za to predrznost je že pripravljen. Stranka brezverstva in oderuhov, stranka pohujševanja in izdajstva, ki je brez moči v deželi, brez vsakega pomena v državnem zboru, ki jo je pomeđla kranjska dežela v kot, ki so jo vrli štajerci in goričani vrgli od seke, hoče od Vas, dragi volivci, zopet zvedeti, kaj mislite o nji. Z volivnim listkom v roci ji boste odgovorili, da so enkrat za vselej za slovensko ljudstvo minuli časi liberalnega jerobstva in tlačanstva, in da

hoče imeti Slovenec političen mir na svoji zemlji in v miru podlago za svoj gospodarski in dušni napredek.

Že svita lepša zarja! Povsod, v družtvih in zadrugah, v kmetijstvu, trgovini in obrtu se pričinja nova doba. Z vstrajnim in skupnim delom bomo dosegli, da bo imela naša zemlja za svoje sinove in hčere doma kruha dovolj, da jim ne bo treba preko morja, v tujini prodajati svojih moči. Trda je skala, ki vanjo slovensko ljudstvo pod zastavo Ljudske Stranke kleše pot k svobodi in napredku, toda pod njegovimi krepkimi udarci se ji ruši rob za robom. Pot je začrtana in se dela trezno in varno. Naši potomci nas bodo blagorovali, da smo v najtežavnejših časih stopili na plan v boj za svojo vero in dom, za kruh in svobodo.

Naš narod mora v državi dobiti mesto, ki ga zasluži. Zvest je svoji državi; zaveda se pa tudi, kako ogromnega pomena je za državo. Zato se bori na Dunaju njegova Ljudska Stranka v zvezi s slovenskimi brati z vsemi silami za to, da mu pripori pri vseh narodih in pri vladi veljavo in čast. Hoče pa tudi, da doma in povsod spoštujejo načela, ki so sveta slovenskemu srcu. Liberalcu mora odmevati venomer jasni in kratki odgovor, da ne bo nikoli več gospodaril slovenskemu ljudstvu. Zedinjeno, Bogu in domu zvesto ljudstvo hoče voditi zastava Slovenske Ljudske Stranke do boljših časov in mu priboriti s hrvatskim bratskim narodom združeno, Avstriji in njenemu vladarju srčno udano, svobodno domovino. Za vse pošienjake je prostora pod to zastavo. Kdor ne mara pod njo, svobodno mu, toda sam naj si pripiše, če bo zaničevan in osmešen jadikoval ob strani nad svojimi porazi.

Naš kandidat! Volivci, govorili so Vaši zaupniki; sami ste v mnogoštevilnih zborih izrazili svojo voljo. Strankino vodstvo z veseljem sprejema izraze Vašega zaupanja in vam v popolnem soglasju z Vašimi željami priporoča svojega, Vašega kandidata:

Oddajte dne 18. oktobra glasovnice napisane z imenom:

Evgen Jarc,
deželni odbornik v Ljubljani.

Z Bogom za ljudstvo!

V Ljubljani, dne 8. oktobra 1910.

Za vodstvo Slovenske Ljudske Stranke:

Dr. Ivan Šusteršič.

Aradski „mučeniki“.

To, kar bi nihče ne smatral za možno, se dogaja. Grof Tisza, svak sedanjega ogrskega ministrskega predsednika, se bo peljal v Arad, da tamkaj kot izvoljeni zastopnik »nacionalne delovne stranke« proslavi spomin aradskih »mučenikov«, ogrskih revolucionarjev. Ako se hoče tole primerno presojati, si moramo vzbuditi spomine iz leta 1849. Revolucija v Pragi in na Dunaju je bila zadušena in knez Windischgrätz je imel nalogo, da uveljavi v Budimpešti cesarjevo avtoriteto. Ogrska je bila takrat popolnoma v rokah revolucionarja Košuta in samo raztrdnjav v Aradu in Temešvaru so plapolale cesarske zastave. Ko je bila 4. marca leta 1849. proklamirana ustava za celokupno Avstrijo, je izgubila Ogrska svoj deželni zbor in od cesarja Ferdinanda izsiljeno izredno stališče. Posledica je bila, da je Košut v Debreczinu, kamor se je umaknil ogrski deželni zbor, proglasil ogrsko državo za samostojno republiko, neodvisno od habsburške dinastije. Podpirala ga je pri tem moralčno francoska republika in politika Palmerstroma, angleškega premiernega ministra.

Ker je kneza Windischgrätz za pustila vojna sreča, ga je nadomestil baron Welden, ki se je umaknil v Rab, ogrožen od Görgeya, poveljnika mažarskih insurgentov in Košutovih vojaških izvrševalnih organov. Welden je pustil v Budimpešti le malo posadko pod generalom Hentzi. 21. maja so napadli Ogr. Hentzijevo posadko, pri čemur je večji del hrvaške posadke, na čelu mu Hentzi, umrl junaške smrti za habsburško dinastijo.

Ogrsko premoč so zmagale avstrijske čete, ko je stopil njim na čelo general Haynau, znan iz Italije vsled svoje eneržije, in ko so dobile pomoč z juga od Jelačićevih Hrvatov in s severa od Rusov pod poveljstvom generala Paskieviča. Sedaj se je kmalu naredil red. Görgey se je udal 13. septembra 1849 pri Vilagosu in sicer Rusom, ne pa Avstrijcem, samo da je jezil Haynaua. Munkač, Arad, Petrov Varadin so se udali, nazadnje tudi Komarno 27. septembra. Sedaj je bilo treba storiti neškodljive najnevarnejše upornike, kar je samoočebni umevno. Košut in Bem sta se pravočasno zmazala, Klapko in Görgeya je pustil Haynau uteči. Minister Batthyany je bil v Pešti ustreljen; od revolucionarjev generalov so bili nekateri, med njimi Aulich, Leiningen,

Vecsay, obešeni v Aradu, nekateri pa ustreljeni, med njimi Lazar in Kis. To so bili torej znameniti aradski »mučeniki«. Energičnost Haynaua se je takrat hvalilo po vsej monarhiji. Ko je pozneje prišel na nekem potovanju v London, in ga je insultiral nahujskani mob, naklonjen Mažarom, je cesar Franc Jožef izrekel užaljenemu starcu svoje globoko spoštovanje in sožalje.

In danes? Spomenik generalu Hentziju, ki so mu ga postavili njegovi tovariši pred budimpeštsko dvorno palačo, je že davno odstranjen, samo z ozirom na rahločutnost mažarskih upornikov. Kmalu se je šlo potem še dalje; z demonstrativnim hruščem so prenesli ostanke trupla prvega revolucionarja Rakoczyja v Budimpešto. Višek politične nesramnosti pa je gotovo, ako danes potujejo zastopniki mažarske vladne stranke, ki se na zunanje kaže tako lojalno, v Arad ter tamkaj skoro po svetniško časte one, ki so pred šestimi desetletji bili najzagrizenjši sovražniki habsburške dinastije in istega cesarja, ki vlada še danes. Namen Tisze se ne more prikrivati. Gre se za to, da ne zamre ogrska vstajniška ideja in sovraštvo proti Avstriji.

Navodilo za izseljence v Ameriko.

Avstrijski državljani moškega spola do 50. leta, kateri žele potovati v Ameriko, morajo biti oskrbljeni s sledečimi svedočbami, ako hočejo brez zadržke potovati:

Vsaka oseba bodisi moškega ali ženskega spola mora imeti potni list (pos) od c. kr. okrajnega glavarstva. Mladeničem v starosti 18. let naprej do zadoščene vojaške naborne zavezanosti se sploh ne podeli potni list za Ameriko ali v inozemstvo. — V svrhu podelitve potnega lista za inozemstvo morajo imeti mladoletne osebe ženskega spola posebno dovoljenje od pristojnega sodišča.

Ženske z otroci morajo imeti pos od okrajnega glavarstva za Ameriko, v katerem morajo biti vpisani tudi potujoči otroci. Razen tega mora imeti vsak natančni naslov (adres), h komu potuje v Ameriko, in ob prihodu v New York mora imeti najmanj 125 kron a. v. denarja; otroci pod 16 let stari sami ne smejo potovati, ako nimajo starišev v Ameriki.

Glede neaktivnih oseb vojaškega stanu veljajo posebej še določila vojne zakona in vojnih predpisov.

LISTEK.

Na bregru.

Ruski spisal V. D. Kozlov.

Polk se je postavil v četerokot. V sredini je gorelo v krogu šet grmad in v žaru ognja so se svetlikali resni obrazi kozakov.

Z odkritimi, kratko striženimi glavami so stali v dveh vrstah pred ikono, ki je bila postavljena na visokem podstavku pred krogom grmad.

Mokro vejevje in debela bruna so prasketale in iz njih so se vsipale iskre proti nočnemu nebu.

Visok, postaren kozak z gosto, dolgo brado je bral z razločnim glasom evangelij. Tu pa tam se je prekrizal, ne da bi prenehal brati. In za njim so se prekrizali vsi tovariši. Pazno so poslušali besede blagovesti, polne ljubezni, polne usmiljenja, in težke kozaške glave so klonile k tlom, kot da prosijo odpuščanja.

Nato so pričeli peti molitve. »Oče naš . . .« — začel je stari kozak glasno in mogočno.

»Kateri si v nebesih . . .« — molil je za njim celi polk. Glasovi niso bili krepki, nekdo je v strahu cvilil z viso-

kim ženskim glasom, drugi spet so obupno rjaveli in kričali neubrano in grozno.

In kljub vsemu je bilo v celi stvari nekaj mogočnega, nekaj svečanega.

In ob skalovju, ki je obdajalo malo dolinico, so se odbijali glasovi molitve, pa so potem odpluli v tisočerm odmevu preko gorovja.

Bolj zadaj za vrstami vojakov je stalo nekaj radovednežev, nosečih male svetilke. Bili so to Kitajci, ki jim ruske šege še niso bile poznane, drugoverci, ki so sicer svoje lastne verske ceremonije visoko cenili, ki so pa tudi navade kozakov, njih molitev in petje spoštovali. In nihče izmed teh ljudi ni motil z najmanjšim šumom pobožnosti.

Po očenašu so molili kozaki tudi še »Vers« in »Sveto Marijo« . . .

Zavla je lahna sapica in hladila vroča lica vojakov.

In sedaj naenkrat je zadonelo po monotonih, navadnih melodijah vsakdanjih molitev veselo in zmagovalno: »Kristus je vstal! . . .«

In zakipela je pesem, mogočna in radostna in zažareli so temni obrazi kozakov v novem življenju. Pesem je dajala vojakom pogum in z novo močjo so zapeli glasovi, sedaj krepki in jasni.

»S smrtjo pridobi si smrt!« — in v svečanah, vsklikajočih akordih je plula

pesem v nejasne, temne gore . . .

Zadonelo je povelje, vojaki so se pokrili.

Poveljnik, majhen in širokoplečat mož, je stopil v sredino pred sveto podobno. Ozrl se je na vse strani in izpregovoril z močnim glasom:

»Kristus je vstal, bratje!« . . .

»Kristus je vstal!« — odgovorili so kozaki.

In tedaj je stopil poveljnik k prve-mu, najbližjemu vojaku in ga poljubil. In stotine vojakov je objel in poljubil kot brat brata in objeli in poljubili so se tudi vsi drugi med seboj.

»Sedaj pa, tovariši, pojdimo večerjati,« — je zaklical poveljnik glasno in se obrnil, da bi šel h kitajskim kočam, pa v tem trenutku počil v daljavi strel. Vsi so ga čuli in so napeto poslušali.

»Tiho . . . tiho, ne vpijte . . .«, je zaklical nekdo.

Le grmade so v nastalem molku prasketale in metale visoko svoje iskre, in iz vasi se je čul nejasen in nerazločen šum.

»Tah — tah . . . Tah — tah — tah . . .«, pokalo je znova, pa sedaj bližje in močneje.

»Kaj more to biti?«, — vprašal je poveljnik, ne da bi se pri tem h komu obrnil. — »Pa menda vendar ne Japonci?«

Nihče ni odgovoril. In strelji so prihajali bližje in bližje . . . Tekom par minut se je izpremenilo posamezno pokanje v neprestano bobnenje in gromenje, pa je postajalo potem spet redkeje in je končno popolnoma utihnilo . . . Spet je zavladala tihota in le prasketanje ognjev, ki so plapolali višje in višje, se je čulo . . . Celi polk je napeto poslušal v temne daljave, tisoč ljudi je čakalo, kaj se zgodi. Pa očitno je bilo tamkaj že vse končano.

»Kaj more to biti?«, — je ponovil poveljnik.

»Kdo straži danes ob reki? Iz katerega eskadrona?«

»Iz mojega, gospod polkovnik, praporščak Brice,« — je odgovoril star esavil in stopil iz vrst. Dasiravno ni imel polkov poveljnik polkovnikovega značaja in je bil le najstarejši častnik v polku, nazivali so ga vendar vsi le »Gospod polkovnik«.

»Mogoče se mu je kaj pripetilo? . . . Značito so ga Japonci napadli?«

»Mislim da ne, gospod polkovnik. Najbrže je zapazila straža kaj sumljivega na korejski strani in je streljala . . .«

»Kaj pa naj bi bilo tam sumljivega?«

»Pač dosti! Korejci najbrže opazu-

Vsak izseljenec mora biti zdrav in nepohabljen; dobro je, da se pred odhodom doma ali v Ljubljani dá zdravniško preiskati. — V Ameriki so zelo natančni pri zdravniški preiskavi in pošiljajo izselnike pri najmanjši telesni napaki brezpogojno nazaj v domovino.

Otroci stari od 1 do 12 mesecev (dojenčki) plačajo običajno po 25 kron, od 1 do 4 let različno, od 4 do 12 let polovično vožnjo.

Iz Ljubljane vozijo vlaki v primorska mesta različno, odvisno je od parobrodov in prog; največ se jih vozi ob torkih. Vsak potnik naj se zgleda en do dva dni popreje, če ni drugače, — tudi na dan odhoda, seveda če ima že vse gori navedene svedoče in dovolila, v naši pisarni, da dobi potrebna navodila in se ga spremi v dotično potovalno pisarno.

Osebe, katere se sklicujejo na kake ustmene ali pismene pogodbe v Ameriki, ne smejo se izkrcati, ampak se morajo vrniti nazaj v domovino; več o tej važnosti se izve v pisarni družbe sv. Rafaela v Ljubljani.

Vse označene stvari veljajo za III. razred; za I. in II. pa veliko stvari odpade.

Prtljaga naj se spravi v Ljubljani na kolodvoru do odhoda, da ni sitnosti pri užitninskih paznikih na mitnicah; prtljage naj se vzame kolikor mogoče malo, v nekatere parnike se sme vzeti brezplačno do 100 kg. teže, a v drugih nekaj manj. — Vsi tovarni komadi morajo imeti naslov potujočega in določeno mesto kamor potuje, da se ne pripetijo zamene in izgube. Večja prtljaga ali kovček, katerega potujoči ob času potovanja iz svoje domovine do vrkanja ne želi pri sebi imeti, mora se vnaprej nasloviti v dotično mesto ob morju in odposlati kakor navadno ali brzovozno blago. — Odpošiljatev mora biti pravočasno odposlana, tako da najkasneje tri dni pred odhodom parobroda pride v dotično primorsko mesto, drugače ne jamčijo, da se odpošlje v dotičnim parnikom. Lastnik pošiljatev mora se pri prihodu v mesto zgledati pri dotičnem društvenem parobrodnem uradu, in poizvedeti, če so njegove stvari v redu došle.

Vsa druga navodila, kakor vozne cene parnikov in železnic, se dajo tukaj, v družbeni pisarni, ker so cene različne po daljavi in času vožnje.

Vsak potnik, kateri se obrača na naše društvo, dobi cenejšo vožnjo, potem društveni znak »Priporočilni list«, v katerem so navedeni v raznih mestih naši zaupniki, da se more vsakdo v času potrebe nanje obrniti, da mu svetujejo vse potrebno ter mu pomagajo do zaželenega cilja. Posebno v Ameriki je to neprecenljivega pomena.

Nadalje naznanja družba sv. Rafaela, da so ustanovila izseljeniške odseke sledeča katol. slov. izobraževalna društva: V Komendi, Dobropolju in na Blokah pri Rakeku. Opozarjamo vsa katol. slov. izobraževalna društva, da je ustanovitev teh odsekov nujna in velevažna, zato jih prosimo, da jih blagovolijo nemudoma ustanoviti ter takoj javiti družbi sv. Rafaela v Ljubljani.

Gori naznačene informacije ali navodila so se tudi sedaj odposlala vsem

katol. slov. izobraževalnim društvom v dveh iztisih.

Pisarna družbe sv. Rafaela, Dunajska cesta št. 32, I. nadstropje, v hiši »Zadružne zveze« v Ljubljani.

Uradne ure ob delavnikih so od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne.

Tržiške novice.

Shod socialnih demokratov se je vršil v nedeljo, dne 2. oktobra. Na programu je bila razprava o vzrokih draginje. Poročevalec je med drugim dokazoval velikansko modrost: sedanje draginje je največ kriv klerikalizem. Govoru primerno je bilo tudi število poslušalcev, kojih je bilo okoli 25. Morajo biti že precej trdnih živcev, da so vztrajali do konca govora.

Veselica ženskega odseka društva sv. Jožefa, ki je bila isti dan, je izpadla dobro. Petje je zelo ugajalo, igra »Najdena hči« pa toliko, kolikor pač more ugajati taka igra. Obisk je bil prav dovoljen.

Pogreb g. Marije Klofutar, tovarnarjeve in posestnikove soproge, je bil 3. oktobra. Tako lepih pogrebov je Tržič videl še malo. Kot podporni članici katol. izobraževalnega društva sv. Jožefa ji je zbor ženskega odseka zapel dve žalostinki. Prvikrat je pri tem pogrebu posredoval domači pogrebni zavod g. Avg. Primožiča, ki je zbujal splošno pozornost in zadovoljnost. Ves pogreb pa je pričal o velikem spoštovanju, ki ga je uživala ranjka pri vseh Tržičanih brez izjeme, kar je tudi po vsej pravici zaslužila. Globokoverna je vedno iskala v molitvi pomoči in tolažbe. Njeno junaško potrpežljivost v dolgi bolezni je vse občudovalo. Upajmo, da sedaj pač uživa po prestanih tolikih bridkosti pri svojem Bogu večni mir in pokoj.

Osemdesetletnico rojstva cesarja je praznovala ljudska in obrtnonadaljevalna šola s tem, da se je najprej udeležila slovesne svete maše. Nato so odšli vsi učenci v dvorano k »Bastelju«, kjer je imel slavnostni govor šolski vodja g. Ferd. Kalinger. Po govoru so zapeli otroci več patriotičnih pesmi, vmes so se pa vrstile deklamacije. Končala se je slavnost z dramatično sliko Silvina Sardenka: »Biseri in cekini«. Težko bi bilo najti primernejši konec temu slavlju, ker konča se igra s cesarsko pesmijo, ki jo zapoje hvaležna srca dobremu cesarju.

Jeseniške novice.

Strupene gobe. Cela družina bi se bila skoro zastrupila pretekli teden po gobah. K sreči so bili nekateri še toliko krepki, da so zavžite gobe izbljuvali. Ena deklica pa je ležala dalje časa v omotici in bi bila umrla, da niso pravočasno poklicali zdravniške pomoči. Naj bi pač ljudje bili zlasti pri tej stvari nekoliko previdnejši in ne vživali tega, česar ne poznajo!

Cesarska slavnost. Lepo je proslavila naša šolska mladina osemdesetletnico presvetlega cesarja ob njegovem godu. Po sv. maši se je zbrala v šolskih prostorih, kjer je gosp. nadučitelj slavil v navdušenem govoru osem-

desetletnega jubilaranta. Ob koncu pa je mladina prav iz ljubečega srca zapela pred okrašenim cesarjevo podobo cesarsko himno.

Poroka. Dne 5. t. m. se je v Ljubljani poročil jeseniški g. učitelj Schiffrer z gospodično Klinarjevo (Rožmanovo) z Jesenic.

Sokolska korajža. Nismo mislili, da so Sokoli jeseniški taki junaki, kakor so vedno trobili. Sedaj pa smo se prepričali, da so res junaki. Preteklo nedeljo je hotel neki sokolski ptič na jeseniškem kolodvoru pokazati svoje junaštvo s tem, da je kričal: »Živio čuk!« Neki delavec, ki ni v nikaki organizaciji, ga vpraša: »Kdo pa je čuk?« Sokol mu odgovori: »Pojdiva s koldvora, ti bom pokazal, kdo je čuk!« Ko prideta do pošte, mu sokol pokaže nož, češ, sedaj-le ti pokažem, kdo je čuk!« Delavec mu srečno izbije nož iz roke, nakar Sokol zbeži v — Mirco! Pa naj kdo reče, da sokoli niso junaki! Ali more imeti še kak oče ali mati tako srce, da pušča svojega sinka v tako družbo? Prepozne solze so pač najbridkeje.

Amerikanska iznajdljivost.

Medtem ko v Evropi nalete iznajditelji na neskončne težkoče, da prodor v javnosti s svojimi iznajdbami, so Amerikanci v tem oziru veliko bolj napredni. Skoro v vseh ameriških tovarnah obstoji nekaka organizacija takozvane »iznajdljivosti«, ki skrbi za to, da se nobena še tako mala tehnična iznajdba ne prepusti pozabljivosti, ne glede čigava je in katerega dela obrata se tiče. In zato se odlikujejo ameriški stroji pred evropskimi s svojimi duhovitimi posameznostmi. Evropski stroji mogoče prednjačijo samo v skrbnejši izdelavi. Francoski tednik »La Nature« priobčuje na podlagi raznih proučevanj več podatkov o ameriškem tovarniškem obratu in o ameriški iznajdljivosti. Pri neki veliki ameriški tovarni je n. pr. upeljano, da vodja tovarne določenega dne v tednu sprejema razne iznajditelje, ki skušajo olajšati in spopolniti obrat. Ta dan ni določen samo za uslužbenca podjetja, temveč tudi za tujce, ki prihajajo, da stavijo svoje ponudbe in poročajo o svojih iznajdbah, kljub temu, da je velik del teh iznajdb že star, velik del praktično neizvedljiv in zopet velik del popolnoma nesmiseln, kajti so ljudje, ki hočejo postati na vsak način iznajditelji in kot taki obogateti. Nekaj pa le ostane pametnega. In četudi je samo en ali dva odstotka teh ponudb izvedljivih, znači to velik napredek za obrat. Pri neki drugi tovarni ima vsak delavec številko, ki je znana samo ravnateljem podjetja. Pod to številko morejo vložiti pri ravnateljstvu vsakovrstne izboljševalne predloge glede obrata, in tako je gotovo, da nihče razen ravnateljstva ne izve o skrivnosti njegove iznajdbe. Druga podjetja so zopet v svoji delavnici pustila napraviti pisemske nabiralnike, potom katerih more vsak nastavljenec naznanjati svoje nove ideje. Lepaki v tovarniških prostorih naznanjajo, da ima vsak še tako majhen predlog svojo vrednost, naj se tiče potem mehanizma katerega stroja, oblike aparata, reklame, odpo-

šiljanja blaga ali kaj podobnega. Neka znana tovarna prodajalniških blagajn izdaja za svoje uslužbence celo poseben časopis, v katerem v posebnem odstavku objavlja, na katerem polju je želeli zlasti tehničnih izboljšanj. Pri tej tovarni v enem samem letu vlože nastavljenec nad 5000 izboljševalnih predlogov, od katerih se izkaže 1569 kot izvedljivih. Seveda dobe iznajditelji za svoje iznajdbe primerne nagrade. V neki tovarni je dobil n. pr. nek delavec za malo iznajdbo, ki je zboljšala stroj, kar je pomenilo za tovarno 20.000 K letnega prihranka, nagrado 2000 K. To ni majhna nagrada, ako se pomisli, da tovarna sama tudi plača stroške za uresničenje novih iznajdb in da izda velike vsote za iznajdbe, ki se pozneje izkažejo praktično neporabne. Poleg nagrade pa ima delavec pričakovati tudi boljšo plačo, to se pravi, da hitreje dobi boljše plačano službo. Tovarna vsled tega ne izgubi nobenega nadarjenega, sposobnega delavca in na ta način je jasno, da ni v službi odločilna starost, kakor pri nas, ampak samo delo, ako se gre za zasedenje kake odgovornostne službe. Zato ni v ameriških tovarnah nobena redkost, da so 30 ali celo 25 letne osebe voditelji podjetja. »Nature« navaja kot zgled neko veliko tovarno, katere tehnični vodja je star 28 let. Prvi njegov tehnični asistent, 33 letni mož, je z 22 leti stopil v službo podjetja kot delavec in je v teku devet let došel do vodilnega mesta v njem z letnim dohodkom 25.000 K. To pospeševanje iznajditeljstva povzročuje, da se tovarniški obrati, zlasti tehnični vedno bolj spopolnjujejo, vsled česar se seveda tudi vedno bolj opušča ročno delo. Tako se vedno bolj približujejo Edisonovim idealom, da se bo delo v tovarnah skoro izključno opravljalo s stroji, ki jih bo nadziralo le majhno število izvežbanih delavcev. K temu idealu se je skoro popolnoma približala neka velika ameriška tovarna lokomotiv. V njenih delavnicah se pač čuje ropot strojev, toda dvorane izgledajo kot da bi vse izumrlo, kajti videti je mogoče v njih samo male skupine delavcev, raztrošene po vseh kotih. Ti delavci prijemajo tuintam za ročaje in gumbe, stroji pa izvršujejo ogromno delo.

Perutninarska razstava v Kandiji.

Pred dvema letoma so prijatelji perutnine poklicali v življenje perutninsko zadrugo za Kranjsko s sedežem v Ljubljani. Delovala je v pričetku bolj skromno, ker je nedostajalo sredstev. Letos pa se je pričela gibati krepkeje in razširja perutnistvo potom predavanj, katera je prevzel za zadrugo nadučitelj Zupan.

Ob enem pa je odbor sklenil prirediti perutninsko razstavo v Kandiji pri Novem mestu in sicer v zvezi z razstavo prešičev in goveje živine. Sodba o uspehu perutninske razstave je bila celo v odboru dokaj pesimistična, a vendar je, odkrito povedano, nadkrillila odborove nade. Bila je to prva perutninska razstava na Kranjskem, zato je odbor s tem uspehom lahko zadovoljen, saj led je prebit tudi pri nas. Res

jejo naše, ali so pa tam japonski ogleduhi. Na te so potem naši streljali . . .

»Naj gre vendarle patrolja tja, da poizve, kaj da je bilo . . . Ne, še bolje je, da jahate Vi sami s svojim eskadronom do reke . . . saj ni daleč, vrnili se boste kmalu in potem lahko večerjate.«

»Tako, gospod polkovnik.«

»Šesti eskadron, k sedlanju!« — in

kozaki so hiteli h konjem.

× × ×

Ko se je popolnoma stemnilo, je odkorakal praporščak Brice s svojo četo ob reki navzgor. Konj ni vzel s seboj, ker bi ga bili ovirali, kajti moral je z brodom na ono stran reke, da preišče obrežje.

Bila je temna noč. Praporščak je zamogel le nekaj korakov daleč razločevati vodovje reke Jalu. Korejsko obrežje je bilo zavito popolnoma v meglo.

V malem zalivu je bil privezan brod, katerega so kozaki sedaj odpeli — odpulili so. Pa drveče valovje je obrnilo na mestu lahki čoln; trenotek je krožil v vrtincu, potem pa je odplaval po reki navzdol.

»Deca, krepko vesla v vodo, . . . močnejše,« — zapovedal je praporščak s tihim glasom.

Kozaki so delali napeto. Močne, žilave roke so urno veslale. Čez nekoliko časa se je obrnil čoln in začel počasi plavati proti valovju. Jezno se je penila voda ob straneh malega broda, a morala je odstopiti in dati brodu prosto pot.

Počasi so se bližali kozaki nasprot-nemu bregu. Že so se razločevale posamezne oblike onstran reke. Kamenje, ki leži v velikanskih kupih, strmo skalovje in s stoletnim mahom porasčeni plazovi, to je korejsko obrežje lepe reke Jalu. Ob vsej njeni strugi, razen ob iztoku, je vzhodno obrežje te reke kameno in strmo.

Kot da bi bil hotel Bog ob stvarjenju sveta slabotne in lene Korejce z nedostopnim gorovjem varovati pred napadi.

In v to granitno skalovje se zagajala valovje, peneč se in rogneč. Velika je reka Jalu in mnogo vrtincev ima. In marsikje je že izpodjedla skale in izdolbla velike dupline in zdaj šumi in bobni vodovje, veseleč se svojih zmag.

Previdno plovejo kozaki. Krnilo je v izkušeni roki starega četovodje in tako se bliža brod počasi mokremu, hladnemu skalovju. Vojači iščejo pripravno mesto za izkrcanje in po daljšem iskanju najdejo tako mesto. Z zamolklim udarcem se zadene brod ob breg in kozaki ga potegnejo napol na suho.

»Tukaj je steza, Vaše blagorodje,« — zašepetal je četovodja praporščaku.

Brice sam je poznal to stezo. Ni bil prvič danes na straži ob tem strmim korejskem obrežju. Odkar je bil zapustil general Miščenko korejsko ozemlje, je zasledoval njegov polk Japonce. V zadnjem času so se bile zopet pogosteje pokazale sovražne patrolje in kosaški oddelki so zamogli z daljnogledom razločevati male dragonce, ki

so na brzih, visokih konjih drveli preko korejskih gor. Niti streljali niso nanje, ker so bili predaleč. In ponoči so vsi ti ogleduhi naenkrat izginili.

Tako je bilo tudi sedaj. Praporščak Brice je zapovedal štirim vojakom naj stražijo brod, sam pa je z drugimi odkorakal mirno preko skalovja proti mali korejski vasi, — ali Japonca ni bilo nobenega blizu.

»Strahopetci so in stare babe, pa ne dragonci,« — se je jezil natihoma praporščak. — »Če vidijo, da so predaleč, da bi jih zadele naše kroglice, tedaj so predrzni in skačejo po skalah. Če jim pa pridemo blizu, se zarijejo v skrivališče kot krti. Za vruga, bilo bi lepo, če bi se enkrat srečali. Bi vsaj okusili kosaške kroglice, videli bi, kako diši kosaški smodnik . . . No, nič ne de, saj se še vidimo. Potem jih tiste ošabnosti že odvadimo!«

Drug za drugim so stopali vojači po ozki, strmi stezi. Prekoračili so hrib in potem zavili proti vasi. Skozi grmičevje in drevesa so zapazili luč.

»Četovodja, vzemi pet mož in pojdí naprej; poglej, kako je v vasi!«

»Čujem!«

Povelje se je komaj slišalo, tako tiho je govoril mladi poveljnik in kozaki so se splazili naprej, skrivaje se za grmovjem.

»Če bi jih zdajle mogli v tej vasi zajeti,« — premišljeval je Brice. — »Jih še speče napasti, jih kot pse zadaviti in polovico še žive vjeti! . . . To bi bilo čestovanje! . . . Tako pa hodimo vso noč

in se plazimo okoli — vse zaman. Drugega nič, kot prehladimo se v tej vražji mokroti . . . No, nič ne de, saj se še vidimo!«

Četovodja se je kmalu vrnil.

»Nihče ni v vasi, Vaše blagorodje . . . Le Korejci so tam,« — naznanil je že z manj tihim glasom in manj oprezno.

Praporščak je odšel s četo v vas. Pri prvi koči je srečal starega domačina, ki je imel svetilko. Z znamenji in z nerazumljivimi besedami je povedal, da so se umaknili Japonci proti vzhodu.

»Glej, kak pogan!« — jezil se je četovodja. »Da bi mu mogel reči vsaj kako rusko besedo!«

Po stari stezi se je vrnila četa zopet k brodu. Kozaki so vedeli, da Japoncev ni blizu, pa so se vendarle semtertja previdno ozirali nazaj.

»Vrag jim verjemi! Z nabiti tičijo kje in nam pošljejo v hrbet par krogelje.«

Ko je došel brod v sredino reke, so se vsi oddahnili.

»Zdaj smo na varnem . . .«

»Krmilar, proti reki navzgor, — ogledati si hočemo še Veliko duplino . . .«

Praporščak je premeril v duhu daljavo in je sklepal, da se do večerje še lahko vrnejo v svoj stan.

»Čemu pošiljajo kozake v taki noči na reko?« — si je mislil. — »Navadno se vrnemo do polnoči, danes pridemo nazaj komaj še do maše . . .«

ni bila razstava prirejena v tolikem obsegu, kakor vidimo enake po drugih deželah, a z začetkom je treba računati. Odbor pa trdno upa, da bo vsaka prihodnja razstava popolnejša in pokazala lepše uspehe.

Razstavljenih je bilo 37 kurnikov. Najlepše kokoši je razstavil zavod Krapš & Ditrich v Šiški in sicer plemena: Brahma, Plymouths, Rocks, Mechalner, Wiandottes in Orpington.

Temu zavodu je presojevalna komisija, obstoječa iz gospodov: ravnatelja Rohrmanna, deželnega poslanca Dularja, nadučitelja Zupana in strokovnega učitelja na Grmu Zdolška prisodila častno diplomu.

Zelo krasno perutnino je razstavila kmetijska šola na Grmu, ki je po načrtih g. Rohrmanna zgradila vzorne, moderne kurice. Na Grmu goje italijansko in štajersko sulmtalsko plemo. Na premošanju pa je grmska šola registrirala in ni tekmovala. Dobila bi gotovo I. darilo.

Za kokoši so prejeli prvo premijo po 20 K: Dr. Gorjani, Ruprč vrh. Drugo premijo so dobili: Zupan, Dolsko; Čadež, St. Jernej; Knoll, Novo mesto; Peterne, Šmihel; Zupančič, Dolsko; pl. Langer, Beršlin; Ševar, Rakek. Tretje darilo pa: Fabian, Gradiše; Purerbar, Zbaja vas; Znanec, Šmihel; Penca, Mokronog; Janko in Banič, Hrvatski Brod; Medved, Krka.

Za race: I. darilo Penca, Mokronog. II. darilo: Zagorec, Vrhpolje. III. darilo Janko in Banič, Hrvatski Brod.

Za gosi: I. darilo: Zagorec, Vrhpolje; Knafelc, Zbaja vas.

Za purane: II. darilo Dular, Jurka vas; Fabian, Gradiše. III. darilo Janko, Hrvatski Brod.

Ravno gosi in rac so posestniki premalo razstavili; pa upamo, da bo prihodnja perutninska razstava tudi v tem oziru popolnejša.

Popoldne je predaval nadučitelj Zupan o perutninarstvu v prostorih g. župana Zorca. Oba dneva, v nedeljo in ponedeljek, je bilo obiskovanje razstave zelo povoljno.

Razstavljena so bila tudi razna v perutnistvo spadajoča orodja in opreme; gg. Krapš & Ditrich sta postavila tudi valilni stroj na razstavo.

Prva perutninska razstava — prvi korak v lepšo bodočnost!

Sadovi prostozidarstva.

(Pismo iz Pariza.)

Na Francoskem se zopet kažejo pojavi, ki sicer niso novi, a so bili pritisnjeni nekoliko časa ob stran in se sedaj zopet silijo v ospredje. Na letnem konventu francoskih framazonov, ki je bil pretekli teden v Parizu, se je izdalo povelje na način, ki je lasten samo tem ljudem, da morajo republikanske stranke pod vsakimi pogoji nadaljevati surovi uničevalni boj proti Cerktvi ter ne smejo prej odnehati, dokler ne bo zadnji pouk duševnih mladinskih vzgojiteljev izključen na Francoskem in dokler ne bo zadnji vaški župnik izgnan iz te države. To povelje se je predložilo ministrskemu predsedniku Briand u kakor tudi vsem načelnikom liberalnih in socialističnih strank. Z ozirom na to povelje so te marionete takoj začele ukazani boj.

Dva ministra sta takoj odgovorila, da smatrata tudi ona Briandovo pomirjevalno politiko za pogubno, dva druga ministra sta prišla na kongres »posvetne šole« v Lille ter sta obljubovala, da bosta nadaljevala boj proti verskemu pouku. Nek državni podjetnik je imel na javnem shodu sramotilen govor na Krista, vsled česar so mu framazoni burno ploskali na zborovanju. Višji državni pravnik je uvedel sodno postopanje proti 30 redovnikom in policijski šef v Dunkerqueju je napovedal redovnicam, da jih bo nasilno izgnal iz njihove lastne hiše, ako se prostovoljno ne umaknejo. Framazoni, ki so v veliki večini židovski, so lahko zadovoljni zaradi te slepe pokorščine »vladajoče« klike na Francoskem. Kratek čas je kazalo, da bo nastal na Francoskem polagoma mir, — sedaj je to že minulo.

Framazonim vladarjem na Francoskem pa se je menda vendar nekoliko posvetilo v glavi, da se ravno letos bodo zadovoljile široke ljudske mase z gonjo proti Cerktvi, ker se pač s tem ne bo poblašila stiska nižjih slojev, ki je ravno letos vsled številnih povodnj in draginje zelo velika. Zato pa so udarili na narodnostno stran. Ljudstvu se hoče obrniti pozornost drugam. Kljub vsej miroljubnosti in naklonjenosti do mirnega uživanja, kar je oboje lastno francoskemu malomeščanu, pa tli pač še vedno v vsakem francoskem srcu sovraštvo proti Nemčiji, ki rado zelo hitro vzplamti. Nenadoma se je zopet našlo na polju znanja politike »črne« narode in označuje se Nemčijo in skoro v isti meri Avstrijo za rušiteljici svetovnega miru. Danes je velik razloček med sedanjo napetostjo in enakimi zapletljajmi v prejšnjih letih. Danes se kliče francoskemu ljudstvu od vseh strani: »Pripravljeni smo, oboroženi smo ter imamo tudi zavezničke!« Inozemske vojaške avtoritete, ki so bile navzoče pri zadnjih francoskih vojaških vajah na kopnem in na morju, potrjujejo, da francoska vojaška moč prednjači Nemčiji v štirih važnih točkah: v sposobnosti konjenišva, s strojnimi puškami in obrežnimi baterijami, s podmorskimi čolni in vojaškim zrakoplovstvom. V kinematografih in razstavnih oknih velikih trgov na bulevardih se predstavljajo francoske vojaške vaje, s čemur se hoče ostentativno pokazati bojno moč francoskega naroda. In to gibanje ne izhaja od kakega konservativno mislečega generala, ampak od strani voditeljev radikalnih in republikanskih strank.

To ni nobeno črnogledstvo, temveč to je potreben konec sedanje notranje politike Francoske. Socialne razmere te dežele so naravnost grozne. Provincija, kakor se imenuje Francosko brez Pariza, naravnost strada; glavno mesto jo materijelno in duševno izsesava. Francoska provincijalna mesta v vseh delih dežele napravljajo danes popolnoma nazadnjaški vtis in kmečke občine so tako revne, da kljub temu, da so ostale nekatere na strani Cerktve, ne morejo vzdrževati iz lastnih sredstev nobenega duhovnika. In ako nastane še v Parizu gospodarska kriza, potem se mora smatrati položaj naravnost kot resen.

In kaj se hoče vsled slabega zasluzka ogorčenemu pariškemu prebivalstvu nuditi s popolnoma pravno po-

kvarjeno mladino? Pariz šteje najmanj 50.000 apašev, to je takih moških indviduev, ki sploh nočejo delati. Žive samo od zločinov in dostikrat tudi od tega, da silijo ženske, da jim izročajo zaslužek svoje sramote. Toda trikrat večje je še število onih moških oseb, ki bi rade delale, pa ne najdejo nobenega ali samo nezadostnega zasluzka in zato žive na skrivnem od zasluzka tajnih prostitutk. Pri vsem tem pa se še vedno množi število tega prebivalstva od meseca do meseca na grozen način, kajti skoro tretjina mladine obojega spola pače v roke apašem in pokvarjenosti, ko zapusti šolo. Tega ne kaže samo umor dveh dečkov, 16 in 17 let starih, ki je v zadnjih dneh z grozo napolnil ves Pariz, temveč razvoj vedno večje pokvarjenosti mladine kaže tudi, da se morajo vsak dan zagovarjati pred sodiščem celo 14 do 15 let stari dečki, ki so oropali svoje starše, dejansko napadli svoje roditelje, prisilili popolnoma mlade deklice k prostituciji ter izvršili podobne zločine. Vlado se kliče na pomoč, ki je pa ne more nuditi, ker je odvzela Cerktvi vsako avtoriteto. Tako daleč je prišla Francoska s svojim framazonstvom.

Gospodarstvo.

Ij. Gostilničarski kuharski in servirni tečaj. Stremljenju po napredku in izboljšanju v gostilničarskem stanu je napolnilo ljubljansko gostilničarsko zadrujo, da tudi letos priredi splošni gostilničarski kuharski in servirski tečaj v Ljubljani in sicer v mesecih novembru in decembru. Znano je, da je vsem gostilničarjem napredek njih stanu pri srcu in da si želijo, da bi tudi pri nas gostilničarstvo napredovalo v znanju in izpopolnjenju v svoji stroki. Uže tek časa in pa dejstvo, da le z dobro urejenim gostilničarstvom najbolj priporočamo k privabljanju tujcev v naše kraje, silijo gostilničarje, da korakajo na isti višini kot vzorno urejeno gostilničarstvo v drugih deželah. Prosi se torej da obvestilo vsi cenjeni tovariši na deželi na znanje jemljejo in da eden drugemu prigovarjate, naj kolikorkoli mogoče javijo svoje žene ali hčere ali druge svoje k temu šolanju, katero bode brezplačno. Nekaj malega stroška pride le za stanovanje in učne pripomočke, kakor knjige itd. Prijave naj se pošiljajo gostilničarski zadrugi, kjer se dobivajo tudi vsa nadaljnja pojasnila. Pripomni se, dabo pouk urejen tako, kot je bil lanski drugi, prirejen v hotelu Tivoli, namreč da se gleda na največjo štedljivost v kuharstvu. Poučuje se tudi, kako shranjevati kuharske ostanke in iste s pridom porabljati. Sploh je varčevanje v gospodarskem pogledu in pa način kako s cenenimi sredstvi ustvariti dobra jedila, glavni pogoj te šole.

— Konferenca v zadevi tarif na progah južne železnice se je vršila dne 3. oktobra t. l. v železniškem ministrstvu na Dunaju. Te konference so se udeležili zastopniki glavnih poljedelskih in industrijskih korporacij. Povod za konferenco so dali železniškemu ministrstvu številni protesti proti pridržanju 7% poviška blagovnih tarif na južni železnici nad tarifne postavke, ki veljajo na progah državnih že-

leznic. Namen te konference je bil, razgovoriti težavni položaj onih podjetij, ki so bila vsled izpremenjene tarifne uredbe na južni železnici posebno kruto zadeta. Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko je odposlala na to konferenco provizornega predsednika gospoda Kamila Pammerja ter zborničnega tajnika dr. Windischerja. V imenu zbornice se je podalo odločno zavarovanje proti vzdržanju sedemodstotnega tarifnega poviška preko leta 1910, kajti s tem je premaknjeno ravnoesje v kvar ob progi južne železnice ležečih podjetij, ki so itak v malougodnem položaju, priporočalo se je nadalje toplo upravičene zahteve in želje, ki so jih oglasili kranjski interesi, tako posebno želje težko prizadete pivovarniške, tekstilne, železne industrije.

Dnevne novice.

+ Kaj pa to? V predvečernji seji dež. zbora so pri predlogu o izpremembi nekaterih določil novega občinskega volivnega reda in občinskega reda glasovali skupno proti liberalci in Nemci, da zopet pokažejo, kako nasprotujejo temu, da bi prišlo v občinah do oblasti slovensko ljudstvo. Kako bi se temu reklo? Liberalci vidijo pri nas povsod »zvezo«; kaj če bi zdaj kdo to obrnil in videl v skupnosti nemških veleposestnikov in liberalnih poslancev nemško-liberalno zvezo?

+ Slečeni liberalci. Liberalni prvaki so po svojih listih do golega slekli s sebe vse tisto, kar so leta in leta nadevali nase, da bi semtertje imponirali množicam. Tudi svojo absolutno narodnost so vrgli v blato. Kar trem sokolskim starostom je dokazana zveza z Nemci. Veliki Slovan in bivši sokolski starosta Ivan Hribar je dvakrat podpisal pogodbo z Nemci, bivšemu sokolskemu starosti dr. Tavčarju je te dni tudi glasilo mladino očitalo, da je napravil zvezo z Nemci in Nemcem dal koncesije, »Narod« pa očita starosti Zveze sokolskih društev, da se je po 20. septembru na tak način vezal z Nemci, da je — narod demoraliziral! To so res lepi — sokolski vzori! Najlepše je pa še to, da so vsi tisti možje, ki so v liberalnem izvrševalnem odboru sklenili zvezo z Nemci in jo kot poslanci liberalne stranke podpisali, navdušeni, prepričani in dosledni Sokoli! Ko so sedaj slečeni pred javnostjo sokolske uniforme, jim bo vsekakor treba proskrbeti drugo uniformo, namesto sokolskega znaka pa dobe za znak — grablje. Dr. Oražen pa pride za profesorja narodne ekonomije na tisto slovensko vseučilišče, za katero so na magistratu fonde že porabili. Na to mesto je dr. Oražen kakor nalašč poklican, ker v glasilo mladino piše, da je slovensko posest prodajati narodno delo, češ, da je pri tem on, ki je Slovenec in slovenski liberalni prvak — napravil dobiček. Ti presneti liberalci! Ustanovili so mladini narodno-obrambno društvo »Branibor«, kojega vrhovno načelo je, da nakupujejo posestva od Nemcev, najvišji in najširši mladina pa vse to postavlja na glavo ter bo odslej potemtakem moral »Branibor« prodajati slovenska posestva — Nemcem. »Branibor« bi se torej moral sedaj imenovati — »Se b i b o r.«

Brod se je pomikal počasi ob obrežju. Zdaj pa zdaj morali so se umakniti skalovju, ki je na nekaterih mestih bilo stopilo dalje proti reki.

Bili so kmalu pri duplini. Na tem mestu je bila reka bolj široka in skale so stale spodaj bolj daleč narazen. Zgoraj so se od obeh strani zopet zblížale in visele nad vodo. Podnevi se ti je zdela ta duplina kot kaka samostanska vrata gotskega sloga. In dve vrsti od dupline proč je bila korejska vas, katero je morala kozaška četa vsako noč opazovati.

»Tukaj bomo o priliki nekaj doživeli,« hudoval se je četovodja. »Če se poskrijejo Japonci v tej duplini, nas postrele do zadnjega kot pse...«

»Bratec, čemu se jeziš?...« — dejal je praporščak. »Imamo povelje, in mi storimo tako.«

»Da, podnevi, tedaj bi bilo bolj pametno in varno...«

»Molči!...«

Isto je bil mislil popreje že tudi Brice. Naj bi postavili Japonci pet strelcev na skale in vsa četa bi bila izgubljena.

»Res je, čemu za vraga moramo v to duplino?« — premišljeval je Brice. »Kar tako na slepo srečo... Da bi vsaj poslali semkaj večji oddelek s par čolni in tako napravili na teh skalah stalno stražo... Četovodja ima prav, tukaj jo bomo nekoč izkupilili...«

Pa to je praporščak le mislil. Izrekel tega ni. Bil je v tem polku šele en

mesec; preje je bil služil v enem izmed prvih kavalerijskih polkov. In če bi sedaj izgovoril te premisleke glasno, imeli bi ga lahko vsi za strahopetca.

»Ne, raje poginem, nego da bi si misliti to o meni,« — si je dejal.

Previdno so pluli v duplino. Niti najmanjši šum se ni čul. V duplini je bilo temno kot v rogu. Tudi še tako bistre oči niso mogle v tej temi razločiti ničesar.

Pomikali so se počasi ob stenah. Začutili so dno. Nekaj Kozakov je potegnili brod višje naprej, drugi pa so izstopili.

»Imejte puške pripravljene!« — šepetal je praporščak. In zdelo se mu je, da je tudi to šepetanje odmevalo glasno v tej grozni duplini.

Nekdo je zadel s puško ob skalo. Oster in močan glas se je čul.

»Previdno, hudiči!« je zaklel četovodja.

»Trije ogleduhi naprej, — tiho... Pripravite puške!« — zapovedoval je Brice. In začutil je naenkrat divjo željo, da bi tu zavpil ali izprožil samokres, da bi sploh napravil kak grozen ropot.

»Sami sebe strašimo,« — si je mislil; pa premagal se je in ko so utihnili koraki ogleduhov, je zapovedal:

»Za menoj... Stopaj... Mirno!«

Po nekaj korakih se je končala duplina.

Po oni strašni temi, ki je vladala v duplini, se je zdela kozakom noč tako

svetla, da so razločevali tudi bolj oddaljene stvari. Praporščaku se je zadel prejšnji strah v duplini smešen in dolgočasen.

»Zdaj si mogoče kozaki še mislijo, da se bojim!...«

Skušal je pogledati najbližjemu kozaku v obraz, pa noč je bila pretemna.

In da bi pokazal, da se ne boji, je glasno zakašljajal.

»Tiho, Vaše blagorodje!... Za Boga, je li mogoče?...« je šepetal ravnoisti kozak, ki ga je bil hotel preje opazovati, strahoma.

»Ha-ha, bojijo se bolj nego jaz!« — in zasmejal se je praporščak na glas, razposajeno in veselo.

Kot grom in strela je odmeval smeh ob skalovju in takoj nato je zagromelo nekaj strašno in oglušljivo.

»Trah — tah, tah — tah!...«

V groznem, peklenem bobnenju so pokale puške. Strelci niso znali, čemu in na koga streljajo.

»Rešite se! — Nazaj!...« vpili so ogleduhi na ves glas in bežali proti duplini.

Kozaki so poskakali na brod. Ni jih bila še polovica vstopila, ko je že nekdo odrinil od brega.

»Stoj!... Čakaj!... Kam pa hočeš?« — rjovel je nekdo v brezmejnem strahu.

Nekaj trenutkov je bilo še čuti strašno bobnenje in gromenje pušk,

nato pa je zadonel čisti in jasni glas praporščakov:

»Odrinite! Krepko, otroci!« V trenutku so bili kakih dvajset metrov oddaljeni od dupline.

»K skali!« — zavpil je Brice, ne vedoč, kaj dela.

»Poprimi... drži... Tako je prav!«

Brod je bil pri skali.

»Pet mož, pazite na čoln, držite ga trdno... drugi pripravite puške!«

Sedaj so tudi kozaki razumeli. Praporščak je nameraval obstreljevati obrežje.

»Smer: duplina... Sproži!«

Zagromelo je in takoj nato so tudi Japonci ustrelili s hriba. Takoj je padlo nekaj kozakov ranjenih, kajti skala ni mogla kriti broda.

Praporščak je takoj spoznal, da je zaman vsak trud in da je njegova namera neizvedljiva.

»Odrinite! — Vesla v vodo!« — zaklical je mesto njega četovodja in Brice je čutil naenkrat, da se je zarilo nekaj težkega v njegove prsi in je le glasno zastokal.

»O — oh!«

Kozaki so prijeli svojega poveljnika in ga položili oprezno na dno čolna.

In voda je obrnila mali brod in s strašno naglico je drvil čoln po reki navzdol...

† **Kaj so liberalni poslanci?** O tem smo mi že davno na čistem, liberalci pa še ne vsi. »Narod« piše o liberalnih poslancih v kranjskem deželnem zboru: »Hvaležni pa moramo biti narodno-naprednim poslancem za njih krepki in sijajni nastop v deželnem zboru«. Mladini pa so vse drugačnega mnenja. V svojem glasilu pravijo mladini, da so liberalni poslanci, za katere so tudi mladini glasovali — »marionete«, ter v očeh dr. Tavčarja in dr. Trillerja ničle. »Napredna delegacija je bila že takoj v prvi seji popolnoma poražena, bila je od klerikalcev presenečena«, »naprednjaki so bili naše škanje«. Nadalje pišejo mladini, »da se v deželnem zboru vodi politika v sramoto in škodo naprednih volivcev.« Doslej so liberalci pisali vedno, da se dela v deželnem zboru politika na škodo kmeta, sedaj pa mladini razkrijejo nekaj, kar mora vsakega pametnega človeka prestrašiti, da bi še kdaj bil liberalni volivec. Sicer pa so mladini in starini drug drugega vredni. Mladi in stari liberalci so le tam, kjer je kaj dobiti, kjer pa je treba delati in žrtvovati se za ljudstvo, pa ni videti ne »mladih« in ne »starih«.

† **»Slovenski Narod« prekljuje napade na dr. Šustersiča.** Znano je, kako umazano je leta in leta »Slovenski Narod« napadal dr. Šustersiča, kateremu je v najgrših izrazih očital, da ima od politike dobiček, dočim vsak ve, da bi dr. Šustersič imel dobiček le če bi se s svojimi izvednimi zmožnostmi brgal samo za svojo pisarno in ne za politiko. Dr. Šustersič se je uprav žrtvoval stvari, zato pa je moral prenesti od »Slovenskega Naroda« najgrše psovke. Sedaj pa mladini napada dr. Tavčarja in mu očita, da je kot politik imel dobiček s svojo odvetniško pisarno. Sedaj pa je »Narod« nakrat ubral drugačne strune, ker krivico se mora pobijati pri »Narodu« le če se jo dela dr. Tavčarju. »Slovenski Narod« piše:

»Kdor ni na glavo padel, tisti ve, da ima vsak advokat očitno izgubo in škodo, kakor hitro se začne baviti s politiko. To je čisto naravno. Kdor se bavi s politiko, mora računati z nasprotji in ta nasprotja občuti najprej in najhuje v svoji pisarni. Politično delo vzame mnogo časa in kdor svoj čas v večji ali manjši meri porablja za politiko, ta mora svojo pisarno zanemarjati, vsled česar mu dostikrat izostajajo najzvestejši klienti. Kakor rečeno, ve to vsak, kdor ni na glavo padel. To, kar je s svojo pisarno doživel dr. Tavčar, to čutijo v večji ali manjši meri tudi drugi advokati, ki se bavijo s politiko, liberalni in tudi klerikalni.«

Tako piše sedaj »Slovenski Narod«, ko teče dr. Tavčarju voda v grlo. Upajmo, da bo s časom »Slovenski Narod« še vse prekljal, radi česar se je z nami kregal.

† **Vse pride na naše.** Večkrat smo rekli, da »Slovenski Narod« podlo piše. Liberalci so »Narod« branili. Sedaj pa glasilo mladinov piše: »Dr. Triller je predsednik časnikarskega odseka v »Narodni tiskarni« in kot šefredaktor osebno odgovoren za podlo pisavo »Slovenskega Naroda«. Tako vse počasi prihaja na naše — tudi liberalci že spoznavajo kakovost »Narodove« pisave.

† **Vse demoralizirano.** Mariborska »Straža« piše: Boj mladinov in stari- nov prinaša na dan stvari, ki smrde do neba. Z gnusom se mora obrniti vsakdo od stranke, ki je prikrivala toliko časa brezprimerno korupcijo, ki se je širila med njenimi vodilnimi člani. Razkritja so taka, da morajo napolniti najhladnokrvnejšega človeka z gnevom. Stranka, ki ne trpi samo v svoji sredi takih političnih koristolovcev, ampak jim oddaja celo častna in vodilna mesta, mora izginiti iz naše javnosti — vsepovsod. Kdor sedaj še ne izpregleda, kako vodi liberalizem v korupcijo, ta je sam totalno pokvarjen in ne more živeti v drugem, kakor okuženem zduhu. Kdor je pošten in ljubi zdravo slovensko ljudstvo, mora obrniti liberalcem hrbet.

† **Poslanec s figovim peresom.** Engelbert Gangl gre jutri na Dolenjsko agitirat zase in se priporoča za poslance, in sicer v Mirno Peč in v Novo Mesto. Kaj bodo mladino Ganglu porekli liberalni novomeški volivci, katere je glasilo mladinov iz »Učiteljske Tiskarne« zmerjalo, da so najbolj lene pare na svetu in nimajo sploh nobenega zmisla za politiko, ne vemo. Najbrže jim bo Gangl pokazal tisto figovo pero, ki se ga je v dež. zboru sicer branil in ga odklanjal, a ki brez njega liberalni poslanci pred ljudstvom sploh ne morejo izhajati. Ampak mi mislimo, da tudi Novomeščani niso tako skromni, da bi se v današnjih resnih časih zadovoljili samo s figovimi peresi, temveč zahtevajo kaj bolj koristnega in plodnosnega. Liberalna politika je sploh drevo, ki rodi same — fige, Gangl pa še fige ni vstanu narediti. Saj spada Gangl v tisto vrsto liberalnih učiteljev, za katere nima liberalna stranka niti fig, ampak samo figova peresa na razpolago. Zato je samoobsebi umevno, da bo to dejstvo tako vplivalo na volivce, da bodo liberalcem vrnili to, kar so liberalci njim doslej vedno ponujali, in jim 18. oktobra pokazali — fige. Če »Narod« to smatra za »večino«, ima prav, ker bo Gangl 18. oktobra, res dobil v svojo politično košaro — večino fig, peresa si bo pa lahko ovil okolu glave namesto lovorja.

† **O liberalni gospodarski organizaciji** piše »Slovenski Narod«: »Eno, kar je v današnjih dneh edino potrebno, — je odprava smrtnih gospodarskih grehov dr. Gregorja Žerjave.« »Narod« imenuje dr. Žerjava »gospodarskega otročaja«, njegovo gospodarsko delo pa »gospodarske kozlarije«. Mi to samo beležimo, dasi bi o tem lahko pisali tako, da bi marsikomu šli lasje pokonci. In kandidat teh ljudi, mladinski Gangl, bi rad »gospodarsko dvignil« Belo Krajino!

† **Uloga hofrata dr. Miroslava Ploja v zadevi bivšega župana Iv. Hribarja.** Ker se je v včerajšnje naše poročilo vrinila neljuba tiskovna pomota, češ, da Hribar »nam« očita zahrbtnost in krivdo na njegovi nepotrditvi, a bi imelo stati, da »mu« — Ploju — očita, in pa ker je stvar sploh zelo zanimiva, zato priobčujemo tu doslovno Hribarjevo izjavo v »Agrarmer Tagblattu«, ki je odgovor Plojevi izjavi v »Kroatische Korespondenz«. Tako-le osvetljuje Hribar čedno hofratovo vlogo.

»Vladi je bilo ležeče na tem, da me pripravi do tega, da bi se iz lastne volje odpovedal časti ljubljanskega župana. Mogoče je, da, celo verjetno, da

ji v očigled odklonilnega stališča, ki ga je v svojem poročilu zavzel baron Schwarz, ni bilo lahko potrdilo zopetne izvolitve vendarle predložiti v Najvišjo sankcijo. Toda dejstvo, da ji je bilo predvsem na tem ležeče, da me pripravi do prostovoljne odpovedi na mandat, kaže jasno, da stvar kljub decidirani izjavi notranjega ministra barona Haerdla nasproti poslancu Ploju nikakor še ni bila odločena.

Zato je na vsak način vredno obžalovanja, da se je poslanec Ploj kot načelnik »Saveza Južnih Slavena« spustil v to (sich herbeigelassen hat) da je pri merodajnih osebah narodno-napredne stranke deloval na mojo odpoved. Tem bolj je vredno obžalovanja, da je v to svrhu za mojim hrbtom in ne da bi se z mano kot članom Jugoslovanske zveze posvetoval, pričel pogajanja in prišel 11. julija tudi osebno v Ljubljano, da jih izpelje do konca.

Jasno je, da je vlada takoj, ko je hofrat Ploj stopil pred deželnega predsednika z vprašanjem, če bi bil vladi po volji kak drug član občinskega sveta, dobila vtis, da se me hoče žrtvovati in da zato moja nepotrditve ne bo povzročila nobenega resnega konflikta. Ali je hofrat dr. Ploj v tem smislu poročal tudi ministru Haerdlu, puščam na stran, da pa je to storil baron Schwarz, je pač samoobsebi umevno.

Sicer pa je posredovanje hofrata Ploja pri deželnem predsedniku Schwarzu tem čudnejše, ker je bilo v razgovoru z dr. Tavčarjem in dr. Trillerjem izrečno domenjeno, da se mirno rešitev, kakor jo je proponiral hofrat Ploj in kakor jo je — tako se zdi — lansirala vlada — zveže s pogojem, da moram biti jaz z njo zadovoljen.

Da hofrat Ploj 9. julija ni mogel biti prevzet prepričanja, da je stvar na vladi že končno odločena, izhaja tudi iz nadaljne okolnosti, da je potem, ko me je 14. avgusta obiskal v mojem stanovanju in sem mu jaz povedal, da na resignacijo z moje strani ni misliti, ker si nisem svest nobene krivde in da vladi mirne duše prepuščam, da z mojo nepotrditvijo izzove konflikt, — smatral za potrebno o tem poročati ministru Haerdlu.

S tem je, mislimo, tudi ta velečastna uloga hofrata Ploja na vse strani pojasnjena. Tako se na hofratovem fraku blešči nov madež — hočemo reči nova zvezda, ki mora celo slepemu siliti v oči . . .

† **Deželni uradniki za Südmarko.** Kdor ne verjame, da je štajersko deželno uradništvo prepojeno z nemško-nacionalnim duhom in goji željo, nas Slovence uničiti, ta naj zaslučuje, kako pogosto sodelujejo deželni uradniki in uslužbenci pri Südmarki in šulferajnu. Deželni vinarski ravnatelj Stiegler, ki na zborovanjih kmetijskih podružnic vedno poudarja, da se ogiba vsakega nacionalnega šovinizma, je daroval mesto venca na grob ravnatelja Schmieda za Südmarkino podružnico v Mariboru 14 K. Pač lep vzor kranjskim deželnim uradnikom, katerih je presneto malo med člani »Slovenske Straže«.

† **»Naš kmet je razvajen, ni več tisti zadovoljni Kranjec; med interesi kmetijskih in meščanskih slojev vladajo najhujša nasprotstva,« pravi »Narod«; kaj pa hodite sedaj med kmete na Do-**

lenjsko meščanski poslanci, če vlad med vami in kmetom najhujša nasprotstva; dobro bi bilo sedaj doli našim kmetom povedati, kake sodbe delajo o njih liberalni listi, da bodo znali liberalnim poslancem vrata pokazati.

† **Liberalni učitelji oznanjajo revolto zoper oblast.** Glasilo liberalne učiteljske »Zaveze« za mladino, »Naša Bodočnost« piše glede prepovedi ljudskošolskega naraščaja v svoji zadnji številki sledeče: »Sokol je miren potnik ki želi v potu svojega obraza s požrtvovalnostjo in resnim trudom doseči svoj cilj. Nikomur noče nič hudega, njegova edina želja je, dvigniti slovenski narod v duševnih in telesnih vrlih. V zadnji seji deželnega šolskega sveta se je na predlog znanega, skrajno nestrpnega duhovna razmotrivalo, kaj naj se zgodi z onimi sokolskimi društvi, ki se vzlic različnim vladnim prepovedim, izdanim na pritisk klerikalcev, z dovoljenjem staršev še vedno brigajo za telesno vzgojo njih otrok. Sklenilo se je, da naj vlada taka društva vled nepokorščine razpusti. Čudne stvari se godijo okrog nas. Neka stranka se imenuje slovenska ljudska stranka. Hinavščina vseh hinavščin! Vlada grozi z razpustitvami sokolskih društev. Pričakovati je, da ostane vse pri grozitvi, ker se bo vlada sama ustrašila protizakonitih in absolutnih sredstev, dasi je protipostaven korak storila s prepovedjo glede naraščaja. Vlada prepoveduje v znanem fermanu iz sledečega glavnega razloga: v telovadnicah (velja za Sokole in Orle) se vzgaja nestrpnost in medsebojno sovražstvo, mladina nastopa javno pri telovadbi in se vrača pogosto pozno v noč v dvomljivem stanju domov. To so podtikanja. Nikakor ni res, da bi se sokolski naraščaj brez nadzorstva puščal ali se pozno domov vračal, morda celo vinjen (!). In če bi se zgodil posamezni slučaj (!), radi tega ne sme trpeti celotna organizacija. Sokolstvo navaja dosledno k zmernemu življenju (!), to je gotovo in o tem svedočijo različne brošure, ki jih je sokolstvo izdalo v zadnjih letih. Zakaj vlada ne grozi z razpustom katoliške cerkve? Če bi vlada res drzno izvršila grožnje, priporočamo, da društva odstopijo svoje blaginje lastnim društvom za zgradbo sokolskih domov. Vlada z razpustom dobi prazne knjige v roke. Ustanovitve novega društva z drugim imenom — nekaj dni pa nikdo ne more braniti Slovenski sokolski zvezi pa priporočamo, da napravi prepovedi glede naraščaja za načelno stvar, skupno s češkim sokolstvom, tako da se bo ta stvar reševala na Dunaju, ne v Ljubljani.« — Liberalni učitelji torej tu jasno uče upor zoper oblast! Zdej se vidi, kdo je pravzaprav tisti, ki vodi po deželi sokolijo in otroke vlačijo po znanih sokolskih izletih in jih v telovadnicah uči političnega sovraštva. Pozivljamo oblast, da tu energično poseže vmes in varuje svojo avtoriteto. Orel se je brezpogojno uklonil odredbi c. kr. deželnega šolskega sveta in sicer iz načelnih razlogov, ker nežna mladina je za cerkev, dom in šolo, ne pa za društva. Če se je pa udal Orel, se mora Sokol tudi, v prvi vrsti pa se morajo ukloniti učitelji, ki so predvsem za to poklicani. Ali bo c. kr. deželni šolski svet trpel, da revoltirajo njegovi organi? Zadosti je že potrpljenja!

»Dons sm pa tu jest žihr mejčkn frej!« sm s mislu u tork zjutri, ke je biu cesarju gud. »Mal u mest um šou pugledat, kuku kej iblansk purgari praznujeja cesarju gud; saj muske mende na u mankal,« sm reku sam pr seb, ubleku se, kokr se šika za tak dan, ukul urata sm s pa prvezu take črne fluge, kokr jh nos pud brada krematoridrehter gespud Amba in mahnu sm ja dol pu Pulanah mem tistega musta, ke se je pustavu tekat, ke je biu še gespud Hribar iblansk žepan, preke flečkajnarijem in naprej preke štelnarjem.

Muske neker in ldi pa prou nč več pu cestah, kokr en druh dan in še te skori usi ubjokan.

Ke pridem mem štarije »pr ta krvavem mašetne«, pa slišem vn en tulejne in cvilejne, de m je kar u srce segl. »Kua more bt pa tu? A je ker tle umeru, a se je kašna druga nasreča zgudila? In že sm tou notr stopt, de b puzevu kuku in kaj, kar m pade u glava, de je pred ene par dnevem ta »Sluvensk Narud« puvedu, de je ta štarija nemškutarska in de je use tam ukul nemškutarsk! »Holt, u nemškutarska štarija ta na grem, pa če m prou zavle tega »ta mlad« naprej vržeja, de sm klerekalc; raj grem še mal naprej, um že sreču kerga prjatla, de m u puvedu, kua pumen ta tulejne in zdehvajne.

In mahnu sm ja lepu pučas skus štelnarje preke Judusk gas. Kar m spet udar na ušesa en tulejne, ke je prhajje naraunast sm ud »Rožce«. In ta tulejne in cvilejne je biu tak, de s nism mogu druzga mislt, kokr de se je mogu šintar iz gmajne preselt iz usa soja nemarkirana pasja zaloga u Juduska gasa.

»Za božja vola! Kua je pa tu? Dons, ke b mogel bt use vesel in dobre vole, ke je cesarju gud, pa je sam jok in cvilejne, kokr na sodn dan. Tu se je mogl neki pusebnga zgudet, de taka žalast ulada pu Iblan.

»O, Buh te žiu! Glih prou, de sm te narajum, Zancek! Ti m uš gvišn vedu puvedat, kua je tu za en urzah, de usi Iblančani dons jokaja. Oho! Sej maš tud ti use krvave uči, kokr viđm. Kua se je pa prouzaprou zgudil?«

»U-hu-hu-hu!« zatulu je Zancek in s začeu iz šnajetihlnam uči mencat. »Hu-hu-hu!« A res se na ves, de u gespud Hribar use leberalne casti dol polozu. Glih uceri m je pravu, ke sm biu pe nem u vezitah, in dons sm ze zvedu, de je udlozu cast predsednka ta narodn-napredne stranke, ta druh pa se pride!«

»Prava reč! Ute pa naredl dohtar Uražna za predsednka; sej tku kumi čaka, de b spet kej naprej pršou. Doh-tar Uražn je ratu namest gespuda Hribarja deželni puslanc, nej rata pa še predsednk leberalne stranke.«

»Pepe, ti s en Jur! A na ves, de je dohtar Urazn, ke je tku nazrečensk velik dobrga iz soja prajarija sluven-skmu narude sturu, tud flinta u tursca vrgu in usm fige pukazu, ke je sprevidu, de nima nubene prajarije vec za u gnar spraut, drgac pa tud na more vec velik zajnga vn pridet? Ti s mende zadne cajte ratu slep in gluh, de prou ne na ves, kasne humatiije mama u Iblan. Tu t recem: kolara je ena figa preke tem, kar je zdej u nas strank vn izbruhnel. Gespud dohtar Taucar ze vec na ve, al je mandlc al babca, tku

ga je zdejsna pulitka zmesala. Use ga zapusa, sam gespa se ga se drzi in pa gespud dohtar Trilar; za upraut pa tulk! Pepe, ves, tu nisa mackene souze. Pu vrh mu pa se ta mlad pu zeužn strezeja in ga cja preh ket mugca ukul prnest. Tu more bt clouk fuhtik, ce ma se tku mirna in puhleuna kri. A ga se nis vidu, kuku slab vn vid?«

»Jest nism še nč na nem pumerku. Rdeč je še zmeri tku lepu, kokr je biu preh, ke je mou še dohtar Uražna in gespuda Hribarja na soj plat in — «

»Rdec, rdec! A misles, de je tu ze use? Le puglej ga, kuku je zdej rdec! Ucas je biu rdec ket maku cvet; pa ga zdej puglej! Negava farba je bi pudobna kasnmu obsesanmu naglicke, kokr pa makum cvete. In tu ni vec zdrava farba. Tu je slab cahn. In pa kuku hod! Usakeh pet menut t kumi ena noga prestau na cest in gespud Hudaurnk je ze prau snellaufar preke nem. Pepe, vrjem m, de pr nas use pesa, pa nej ta »Sluvensk Narud« se taka voda dela; kar je res, je res. Hu-hu-hu-hu!«

»Eh, Zancek; tu use bl črn videš, kokr je res. Ke uja ubčinske vulitve, pa ute zmagal in ute spet na kojn in usa muč ute mel spet u rukah.«

»Penapejd! Nasa muc, pa ena figa. Nekol vec na uja prslri tist casi nazaj za nasa stranka, kokr sa bli. Kua pa nuca, ce prideja usi duzdejsn ubčinsk svetnki na rotuz, ke se uja pa prec

† **Ali bodo kmetje volili socialnega demokrata?** Liberalci pišejo v »Slovenskem Domu«, da liberalno učiteljstvo nikakor noče izgnati verouk iz šole in samo učiti krščanski nauk po svoje in se delajo zelo ogorčene zaradi tega, ker vedo, da belokranjsko ljudstvo nikakor ne bo volilo moža, ki je glavni urednik »Učiteljskega Tovariša«, ki zastopa ta načela. Ali res mislijo liberalni učitelji, da ima ljudstvo tako kratko pamet? Saj se je liberalno učiteljstvo na svojem shodu v Radovljici izreklo za **svobodno šolo, to je za tako šolo, v kateri bi duhovnik ne smel ničesar poučevati in niti njenega praga prestopiti, ampak bi otroci o Bogu sploh nič ne slišali**. Po tem programu tudi ponekod delajo, saj se je moral deželni šolski svet še nedavno baviti z nekim liberalnim učiteljem, ki je otrokom prepovedal pozdravljati s »Hvaljen bodi Jezus Kristus!«. Iz Goriškega, koder komandirajo bratci in somišljeniki naših kranjskih liberalnih učiteljev, pa vemo, da je nadučitelj Bajt v Solkanu otrokom prepovedal v šoli poljubovati svetinje, drugi pa je strgal neki deklici v šoli z vratu svetinjo Marije in jo **vrgele v pljuvalnik**! Sicer se pa je »Učiteljski Tovariš« izrečno potegoval za francosko šolo. Nečuvstva nesramnost je torej, če hočejo ti ljudje to zdaj zatajiti, ko ponujajo ljudem svojega voditelja, od **brezverske socialne demokracije v Idriji izvoljenega učitelja Gangla**! Naš kmet nikoli ne bo volil moža, ki zastopa socialne demokrate, ki hočejo kmeta uničiti, vedno zabavljajo zoper njega in kmetu ne privoščijo niti bajte, ampak hočejo, da bi kmet šel kruha prosit in se pobačil! **Gangl je poslanec idrijskih socialnih demokratov**, saj še v liberalnem klubu ni član, **ampak samo gost**, ker naši liberalci so že tako na psu, da se morajo zadovoljiti s socialnimi demokrati, ker jim lastni ljudje uhajajo. Zato bodo belokranjski kmetje Gangla poslali nazaj v Idrijo k socialnim demokratom, ki naj mu mandat preskrbijo!

+ **120.000 kron** deficita ima istrska deželna razstava. Lahki so razpisali v svrhu pokritja deficita loterijo. Ali bi ne bilo bolj pametno, da bi prosili kakšnega senatorja »del regno« ali pa društvo »Pro Trento e Trieste« ali pa kakšnega viteza della Annunziata, naj jim naravnost podari to vsoto, saj je bila koprška razstava popolnoma v duhu neodrešenega zveznega kraljestva.

— **50 letnica učiteljskega službovanja**. Iz Višnje gore se nam piše: V ponedeljek 10. t. m. obhajal bode blagorodni gospod Janko Skerbinec, nadučitelj v Višnjigori 50 letnico svojega službovanja ter se priredi ob tej priložnosti ob 9. uri peti sv. maša v farni cerkvi, po sv. maši slavnostni govor v šoli, nato pa banket v gostilni pri »Kraljici«. Gospodu jubilaru kliče mo: Bog ga živi na mnoga leta!

— **Sumljiva aretacija**. Iz Pulja se nam o tem poroča: Kar se tiče aretacije urednika tukajšnjega laškega lista »Giornaleto«, Ambrožiča (res pristen Lah), bodi omenjeno, da visi čez celo stvar do danes še gosta preprega. Skoro neverjetno je, da bi se bilo urednika aretiralo samo radi tega, ker si je hotel pridobiti nekih informacij radi konstrukcije aeroplana, katerega se gradi v puljskem vojnem arsenalu. Komur so znane formalitete pri vstopu v arsenal, bo moral temu pritrditi. Vsak, kdor želi vstopiti v mornarični arsenal, mora dobiti od arsenalnega poveljstva vstopnico. Na podlagi te

skregal. Gespud placrespehtar Ribnikar u ze skrbou za tu in jh u nakajfu, de s uja skucil u grive. Jest praum, de b blu se ta nar bl pametn, de use u stih pestaja pa greja usi skp u hotel Tibuli na kvarter.

»Za kua pa glih u hotel Tibuli?«
»Ti pa tud nca na ves. Jest na vem, de s ratu taka ausa zdej en cajt! A na ves, de sa hotel Tibuli zanalas tku sezidal, de uja mel ke svubodamislice za sezgat. A res na ves, de je hotel Tibuli sezidan iz same sote in pa ublanc, in kedr uja usi nas lde skupi gor, se u pa zazgal, pol nej se pa ulada pud nusam ubrise, ke ni pestila krematorija sezidal.«

»Tu ute pa res ulada lepu puteg-nill!«

»Mislem de! Krematoriumderehtar gespud Amba je ze gor u kvarteru, zdej sam se tulc caka, de dubeja se ta dru puzelejne, de b bli sezgan. Pol u slu pa los. Pepe, ce u tebe tak lst prjeu in de se us navelicu zeulejna, pa se se ti presel u hotel Tibuli.«

»Uma že še vidl; men se še nč na medi. Jest še nism nubene časti dol puložu; farba mam pa še tudi ta prava, kokr videš.«

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

vstopnice se vsakemu obiskovalcu dodeli mornaričnega slugo, v katerega spremstvu si sme obiskovalec ogledati naprave arsenala. Vsak obiskovalec se mora brezpogojno podvreči izključno le vodstvu omenjenega sluga. Popolnoma je izključeno, da bi si mogel obiskovalec ogledati tudi najmanjšo stvarico brez dovoljenja mornaričnega sluga, kateri ga povsod spremlja. Na podlagi teh strogih odredb za obiskovalce vojnega arsenala je skoraj izključeno, da bi si bil imenovani urednik mogel kaj več ogledati, kakor ono, kar je vsakemu dovoljeno v spremstvu mornaričnega sluga. Zato je počakati, kaj bo prinesla najbližnja prihodnost o tej aretaciji.

— **Podmorski brzovjav**. V torek je bila končana položitev podmorskega brzovjava med Trstom in Splitom kakor tudi Pulj-Trst-Split. Z delom se je pričelo koncem septembra. Delo je izvršila tvrdka Felten & Guillaume s posebnim, za take vrste dela urejenim nemškim parnikom »Grossherzog von Oldenburg«. Ob zgotovitvi za našo Adrijo toli važnega dela je dal v puljskem hotelu »Riviera« generalni nadzornik poštne uprave vitez dr. Wagner-Jauregg dine. Pri dineju je bil navzoč tudi poveljnik puljske vojne luke podadmiral pl. Ripper s častniki in delegatje poštne ravnateljstev v Trstu in Zadru. Pri dineju je napil vitez dr. Wagner-Jauregg podadmiralu pl. Ripperju ter posebno naglašal skupno vzajemno postopanje med pošto in vojno mornarico. Podadmiral pl. Ripper je napil poštne uprave.

— **Morski volk**. V Trapano so ujeli morskega volka, kateri je največji, kar se jih je v Adriji sploh še ujelo. Zver je bila dolga 5 metrov. Prepeljali so ga v Trst.

— **Kmetijska šola na Grmu** priredi v nedeljo, 9. oktobra, po jutranji službi božji poučno predavanje v Šmartnem pri Litiji. Predaval bode strokovni učitelj g. Zdolšek o ravnanju s sadjem za kupčijo in napravo sadjevca, kakor tudi o letošnji trgatvi.

— **Roparski napadalec v rokah pravice**. Orožnikom se je posrečilo prijeti roparja, ki je oropal s sejma od Sv. Antona se vračajočega Damijana Likoviča. Likoviča še niso prepeljali v bolnišnico. Prignali so roparja k Likoviču, ki ga je spoznal in potrdil, da je pravi. Ljudje sodijo, da je on tisti, ki je s svojim tovarišem ob sejmi s sleparsko zvijačo, češ da je izgubil denar, pripravil več ljudi v nesrečo. On je iz Trsta in ima za ženo neko Kadunčevo iz vasi Hočevje pri Dobropoljah. Prišla sta iz Trsta in sta bila najemnika v neki hiši v Hočevju. Več bo dognala preiskava.

— **Pogačar in Wahrmut pred poroto**. Pred celovško poroto sta stala te dni prosluli 27-letni Janez Pogačar in 36-letni Janez Wahrmut. Prvi je znal krasti po župniščih, drugi pa je bil mojster, če je bilo treba vlomiti v sobo skozi strop. Pogačarja so vjeli v Celovcu lani meseca julija. Dne 27. svečana t. l. sta oba ušla iz zapora. Wahrmut je bil obsojen na sedem, Pogačar na šest let ječe, po prestani kazni pa se odasta oba v prisilnico.

— **V odvetniško pisarno gosp. dr. Brejca v Celovcu** je vstopil kot koncipijent dr. Rok Jesenko, doma iz Šmarja pri Jelšah. Dokončal je sodniško prakso pri celovski sodnji. Upamo, da bo gosp. dr. Jesenko deloval tudi v narodnem oziru, kar je že pokazal s tem, da je prevzel predsedniško mesto celovške podružnice »Slovenske Straže«.

— **Iz Preske**. Prihodno nedeljo, to je 9. t. m., bosta imeli delavci in izobraževalno društvo predavanje. Predaval bode g. državni poslanec Jožef Gostinčar. Ker smo s predavanji izostali za nekoliko časa, se vabijo člani tembolj.

— **Istrski deželni zbor** je bil 5. t. m. odprt v Kopru. Ker pa se italijanska večina ni hotela ozirati na zahteve hrvaško-slovenskih poslancev, so isti sklenili onemogočiti zasedanje z absenco. Takoj po otvoritvenih formalitetah so zapustili zbornico, ki je vsled tega postala nesklepčna.

— **Nečuvstvo I** V Istri je med kmeti v nekaterih krajih običaj, da si iz maščevanja porežejo trte. Letos, ko vina manjka, te lepe navade ponekod kljub temu niso opustili. Tako so v Porečini blizu Sv. Lovrenca Pazenatiškega v nekem okraju lani pridelali blizu 4000 hektov, letos pa jih še — 4 ne bo, ker so vse trte po zlobni roki uničene. Je še veliko dela v Istri!

— **Ugodnosti za brezposelne delavce pri vožnji na železnica**. Železnično ministrstvo je s 1. januarjem 1910 izdalo določbo na korist onim delavcem, ki iščejo dela potom delavskih posredovalnic; vsak tak delavec ima za daljavo 50 km pravico do polovice

vožnjega lista v III. razredu na vseh osebnih in mešanih vlakih. — Kot posredovalnice dela, ki smejo delavcem izkaze dajati, na podlagi katerih sme delavec polovično vožnjo zahtevati, so sledeče vštete: 1. Vse javne posredovalnice, posebno one, ki so ustanovljene od dežele, okraja, občine, obrtne ali trgovske zbornice, obrtne zadrage, zveze obrtnih zadrug, rudarskih zadrug in gospodarskih zadrug. 2. Vse posredovalnice, ki ne zasledujejo pri svojem poslovanju lastnega dobička; posebno one, ki jih ustanavljajo gospodarske družbe, delavska društva, dobrodelna društva, strokovna društva ali pa delodajalci. — Odločitev, ali se kaka posredovalnica za službe sme všteti med zgoraj omenjene ali ne, ima v rokah drž.-žel. direkcija dotičnega kraja, potem ko je zaslila deželno oblast, oziroma okrajno glavarstvo dotičnega okraja. Vse one posredovalnice, ki hočejo te ugodnosti za delavce imeti, se morajo s prošnjo na dotično deželno oblast, oziroma okrajno glavarstvo obrniti. Izkaznice, ki jih morajo delavci imeti, dobi vsaka posredovalnica pri železnični direkciji dotičnega kraja, v katerem se posredovalnica nahaja. Vsaka izkaznica stane 2 vinarja. Vsaka zloraba te ugodnosti se s tem kaznuje, da se posredovalnici poleg sodniškega zasledovanja tudi pravica do te ugodnosti vzame.

— **Iz Krškega**. (Resnica se je izkazala.) Pred par tedni je bil brati dopis v »Slovenskem Narodu« o nekih skrivnostih iz župnišča na Savi in o neki ovadbi na okrajno sodišče. V dotičnem dopisu je pisec zahteval, naj bo pravica vsem enaka in je obljubil o izidu dotične kazenske razprave svojačasno poročati. Res se je poslala po pošti na okr. sodišče v Krškem neka anonimna ovadba, sestavljena iz črk izrezanih iz časnikov, da bi pisava pisca ne izdala. To je pogum za pisca! Sedaj je stvar končno vendar dognana. G. župnik, katerega se je hotelo s satanskimi naklepi uničiti, je popolnoma oproščen. Kot blag človek je svoj čas vzel pod streho nekega Irca, ki je povračeval dobrote s tem, da je obrekoval gospoda župnika. Sedaj je dognano; sodnijski funkcionar je zahteval proti Ircu kazensko postopanje radi krivega pričanja. Ali bo pisec umazanega »Narodovega« svojačasnega dopisa poslal svojemu listu naknadno poročilo ter tako samega sebe razkrinkal za nesramnega lažnika. Zakaj zdaj molči, ko je resnica dognana, ko je razkrit, kako bi naš župnik po krivici moral okušati, da »dobrota je sirota«! Ali je pošteno, najprvo se v »Narodu« šopiriti in ko se resnica dokaže, pa se poskriti v kota, kakor ščurki, kadar se prikaže luč. Zdaj molčite, ko se je pravica izkazala in vam je sapa zaprla? Pokazalo se je, da je naš častiti gospod župnik čisto nedolžen, blag in plemenit značaj. Povod onemu in vsemu je bila le hinavščina in nevoščljivost, ker je gospod župnik obče čislán. Hoteli so ga nekateri, pa teh je bore malo, na vse mogoče načine denuncirati, ker je zelo priljubljen, blaga duša in ker ima veliko zaslonbo pri blagi dobroti krškega mesta, gospej Hočevarjevi, ki je velika dobrotnica revežev in krškega mesta, zelo gmotno podpira tudi cerkve in njih ustanove. Kakšne bi bile tukajšnje cerkve in njih oprava, ako bi ne bilo te blage dobrotne? Kake doklade bi morali mi farani plačevati! — Naš g. župnik pa je tudi z vsemi župljani prijazen. Da bi po gostilnah in plesiščih hodil, tega ne stori, to mu liberalci zamerijo. Kako je dobrotljiv do ubogih in svojecev je dobro znano. Prelepo izpolnjuje 6. božjo zapoved. Svoje starše je vzel k sebi v župnišče, jih je spoštoval, ljubil in z vsem preskrbel. Kako veličastno sta pri njem pred par leti praznovala zlato poroko! Nad vse častno pripravil je svojemu ljubemu očetu ob smrti pred dvema leti pogreb. Njegova blaga mamica, katera še živi, ima pri njem najboljšo postrežbo. Vsi farani ga nad vse čislamo in bilo nam je vsem hudo, ko smo čitali nesramno obrekovanje v »Slovenskem Narodu«. Radi bi naredili obrekovalci v našem mestu razprtije, pa se jim ni posrečilo. Nikdo ni veroval v ta nesramna obrekovanja nasprotnikov in tudi sodišče je zdaj nasprotnike o tem prepričalo. Obrekovalci storite svojo dolžnost in preključite, če imate kaj vesti in delajte pokoro ali idite v Kanoso!

— **Izseljevanje preko Trsta** je bilo v septembru precej manjše kot v istem mesecu lanskega leta. Večina letošnjih izseljencev je zopet potovala v Južno Ameriko.

— **1200 milijonov iz Amerike**. Ameriška izseljeniška komisija je sestavila statistiko o denarju, ki ga pošiljajo izseljenci vsako leto v staro domovino. Lansko leto so poslali izseljenci iz Amerike v Evropo nad 1200 milijonov

kron. Največ denarja je bilo poslano v Italijo, namreč 400 milijonov. V Avstro-Ogrsko pošiljajo izseljenci 350 milijonov, 120 milijonov na Angleško in v skandinavске dežele, 70 milijonov v Nemčijo, 25 milijonov pa v balkanske države in na Grško.

— **Cigare in kolera**. Odkar se je pojavila na Hrvaškem kolera, prepovedano je na Hrvaškem trafikantom, da ne smejo pustiti kupcem izbirati cigare, ampak morajo sami dati kupcem toliko cigar, kolikor jih zahtevajo.

— **Vsled udarcev postala blazna**. Radi malenkostnega vzroka sta se sprli kočarica Marija Kaiser iz Šutne s posestnikovo hčerjo Ivano Bernik. Pri tem je udarila Marija Kaiser Ivano Bernik večkrat s palico in jo na glavi in nosu poškodovala. Bernikova je nato v par dneh zblaznela ter so jo morali prepeljati v blaznico.

— **Trgatev v Sv. Križu pri Trstu**. V Sv. Križu pri Trstu se prične dne 10. oktobra trgatev. Letos je lepo in zdravo grozdje. Upati je, da bode izvrstna kapljica prosekara in brzamina. Vino bode gotovo okoli 15 t. m.

— **Nova učna knjižica**. Visoko c. kr. ministrstvo za uk in bogočastje je odobrilo učno knjižico: Naepier, kemija in mineralogija za 4. razred realk in za sorodne šole dne 4. oktobra 1910, številka 41.186.

— **»Narodov« in »Družbe sv. Cirila in Metoda« ljubljene** župan Pristov v Prevaljah na Koroškem je te dni oddal službo občinskega tajnika. Službe ni razpisal v nobenem slovenskem listu ter jo je oddal vpokojenemu stražmojstru Pernetu, ki je posiljenec. Ako bo Pristov še kdaj trdil, da je Slovenec, ali se bo še našel kdo, ki bi mu to verjel?

— **Demisioniral** je v Dignanu v Istri župan dr. Cleva. V Dignanu se nepejano pripravajo.

— **Veliki Italijani**. Vlada je razpustila občinski svet v Grižnjanu v Istri in imenovala za gerenta Antona Biloslavo (Bjeloslavl), za svetovalec pa: Dubaza, Crajevicha, Gašparja Biloslavo, Janeza Persico (Peršič!) in Dobrilovicha. Mati Italija more biti takih pristnih sinov gotovo zelo vesela.

— **Za nižjo gimnazijo** se potegujejo prebivalci mesta Rovinj v Istri. Bila bi seveda laška.

— **Razpisana srednješolska mesta**. Od 18. sept. do 5. okt. so bili objavljeni sledeči razpisi: Ravnateljsko mesto: Trst (r., 15. XI.) — Moderna filologija: Ljubljana (uč., za II. teč. 1910/11, D. Sl., 10. XI.) — Prirodopisna skupina: Novo mesto na Dolenjskem (g., prov. m., Ng. m. nl., 30. X.), Gorica (uč., prov. m., za II. tečaj šol. l. 1910/11, Ng. m. nl., 31. X.). — Kratec in znaki kakor navadno.

— **Trgatev v Istri**. Iz Pazina: Te dni prične tukaj in v okolici trgatev. Grozdja ne bo dosti, ali kar ga bo, bo precej dobro. Upati je, da bodo tudi cene primerne; kupci se že oglašajo.

— **Imenovan** je za provizoričnega davčnega asistenta davčni praktikant Franc Bole.

— **Umrli** je v Gorici civilni geometar J. K. Trombetta.

— **Za župana v Trenti** je izvoljen g. Anton Cuder, gostilničar pri »Zlatorogu«.

— **Draginja**. V Gorici so hišni posestniki povsod zvišali najemnino.

— **Volosko-Opatija**. Ker se je večkrat rabilo imeni glavne občine Volosko in podobne Opatije vsako samo za-se, je vlada odredila, da odslej velja za mesto Volosko ime: Volosko-Opatija.

— **Kolikokrat je treba inserirati?** Na to vprašanje je odgovoril tajnik trgovske zbornice v Erfurtu dr. Vide-mak na nekem svojem predavanju sledeče: »Najmanj sedemkrat! Prvi oglas se namreč prezre, drugi se zapazi, tretji se prebere, a se pri tem nič ne misli, četrti se čita z razmišljanjem, pri petem se razgovarja človek z ženo, pri šestem želi poizkusiti in pri sedmem kupi.«

Revolucija na Portugalskem.

Bismarck je 7. julija leta 1891 pisal v svojem listu »Hamburger Nachrichten«, da bodo poizkusili francoski republikanci predvsem ustanoviti republiko na Portugalskem in da po Portugalski postane Španska republika. Bismarck je sodil, da če bo nastala republika poleg Francoske še tudi na Portugalskem in Španskem, bo sledila tudi Italija. Portugalska je zdaj republika. Sicer si še vedno nasprotujejo poročila, ki dohajajo o revoluciji na Portugalskem, a toliko se le lahko trdi, da gospodarijo republikani v Lizboni. Kralju zvesti polki menda še niso popolnoma poraženi, a nič ni znano, da bi bil kdo, ki bi proti revoluciji organiziral monarhijo zveste polke in prebivalstvo. Strogo ustavni republikani na

Portugalskem nimajo večine. Svobodomiseltvo je močno na Portugalskem v Lizboni. Na deželi ne, kar kaže dejstvo, da so upali republikani postaviti le 8 kandidatov v 69 volivnih okrajih. Ampak glavno mesto je padlo. Dobro organizirana framsonska manjšina bo terorizirala od zdaj naprej neorganizirano večino. Samoobsebi umevno je od framsasonov, ki imajo vedno besedo svobodomiselnost in svobodo in bratstvo na jeziku, da bodo preganjali verno katoliško ljudstvo. S Portugalskega bodo zdaj dohajala poročila o nasilstvih proti samostanom.

Proti duhovščini in proti samostanom.

Začasna republiška vlada je izdala dekret, ki prepoveduje duhovščini nositi duhovsko obleko. Drugi dekret začasne vlade pa odpravlja vse redove. Menihi in nune morajo po tem dekretu tekom 24 ur zapustiti Portugalsko.

Don Miguel de Braganza.

Don Miguel de Braganza, pretendent za portugalsko krono, je prekinil svoj lov na Spessarthu in se povrnil na grad svojega svaka. Pretendent in njegovi sorodniki dementirajo vesti, da bi bil pretendent z denarjem podpiral revolucijo. V nedeljo odpotuje pretendent na Angleško. »A Nap« poroča, da je princ Miguel brzojavil za podporo budimpeštanskim denarnim magnatom, ker se hoče potegovati za portugalski prestol in da so mu avstrijski aristokrati že zagotovili podporo.

Kraljeva vlada omogočila revolucijo.

Zadnje Manuelovo ministrstvo zadene glavna odgovornost, da so zmagali v Lizboni republikani. Proti strastni agitaciji republikanov ni nič storila v varstvo prestola. Po javnih shodih na ulicah so hujskali republikanski govorniki ljudstvo proti monarhiji in proti kralju, a vlada ni prav nič storila proti veleizdajalcem. Republikansko časopisje je hujskalo proti kralju in proti kraljici vdovi, vlada je vse mirno trpela in pričela preganjati monarhijo zveste stranke in pa katoličane. Kralj je tako izgubil vse simpatije pri dinastiji najzvestejših slojov. Framasonska Teixeira'sova vlada je sama pospeševala revolucijo in tako omogočila, da je zmagala revolucija. Dogodki na Portugalskem so lahko zgled španskemu Alfonzu, ki ima tudi kulturnobojno liberalno vlado in zato morebiti ne bo dolgo, da sledi Portugalski Španka.

Brezlični brzojav ob portugalski revoluciji.

Važno vlogo je igral ob sedanjih portugalski revoluciji brezlični brzojav. Revolucionarji so namreč pretrgali vse zveze z inozemstvom. Zvečer na terek je priplul v lizbonsko pristanišče nemški parnik »Kap Blanco«, ki je bil opremljen z velikim brezličnim brzojavnim aparatom. Parnik »Kap Blanco« je dobil takoj zvezo z brezlično brzojavno postajo »St. Marie de la Mer« in od tu so se poslala med svet prva poročila o revoluciji na Portugalskem. Daljava med »Kap Blanco« in »St. Marie de la Mer« znaša približno 1200 km čez gorato Špansko in čez Pireneje.

Proklamacija republike in druge države.

Portugalski poslanik v Berlinu je dobil od zunanjega ministra republikanske vlade v Lizboni naročilo, naj sporoči berlinski viadi, da se je Portugalska proglasila za republiko. Poslanik je včeraj dopoldne to izvršil, nakar je brzojavil zunanjemu ministru Mahada v Lizbono, da je izvršil sporočeno nalogo. — Iz tega sledi, da je nova republikanska vlada oficijelno že obvestila druge države o proklamaciji republike.

Republika ni gotova?

Iz Madrida se poroča, da ne bo dolgo vladala edinstvo med portugalskimi republikanci. Radikalno krilo republikancev zahteva energično postopanje, medtem ko je provizorično ministrstvo za takojšnji mir in red. Tudi mornariški krogi niso zadovoljni z uspehi. Ako se vladi ne bo posrečilo potlačiti izredne želje posameznih skupin, bodo boji v republikanski stranki sami neizogibni.

Državljanska vojna.

Mnogo angleških listov poroča, da je na Portugalskem neizogibna krvava

državljanska vojna. Iz Oporto se poroča, da se je republika sicer proglasila v severnem delu mesta, vendar se vidi, kakor bi ne bilo prebivalstvo in ondotna garnizija zadovoljna z dogodki v Lizboni.

Rojalistično gibanje v provinci.

Iz Pariza prihajajo poročila, da ima začasna vlada v Lizboni vso izvrševalno oblast na Portugalskem. Poročila iz dežele se glase zelo neenotno. Medtem ko se je v mestih republika priznala brez kakega posebnega upora, prihajajo z dežele poročila, da so ostali kmetje zvesti kralju. Republikanska vlada pa je baje vse potrebno ukrenila, tako da je izključeno, da bi mogli maloštevilni polki, ki so ostali zvesti kralju, priboriti nazaj monarhijo. Popolnoma se bodo razvile nove razmere v par tednih.

O begu kraljeve družine.

Portugalska kraljeva družina, ki je pribežala na Gibraltar, je zopet na visokem morju, in sicer na poti na Angleško. Kralj in njegova družina bodo bivali na Angleškem bržkone v gradu Woodhorten, ki je last vojvode Filipa Orleanskega, brata kraljice Amalije.

Kako je nastala revolucija?

Pariški »Journal« priobčuje poročilo nekega Portugalca, ki je pribežal v Badajez in je bil priča, kako je nastala revolucija. Ze v ponedeljek zvečer so se po umoru poslanca Bombarda vršili izgrede na cestah. Uporniki so sprejeli municipialno gardo s strelji iz revolverjev in klici: »Živela republika!« Kmalu so se razvili krvavi boji. Prvi vojaki, ki so se pridružili revolucionarjem, so bili topničarji 16. polka. Polkovnika in nekaj častnikov so umorili z bajoneti. Ostali polki so izročili orožje revolucionarjem. Kmalu je bil večji del garnizije v taboru revolucionarjev, ki jih je krepko podpirala mornarica, na katere ladjah so bile razvite republikanske zastave.

Proklamacija republike.

Začasna vlada republikancev je proglasila republiko z zelo dolgim, bombastičnim oklicem, polnim puhlic, ki smo jih tako vajeni iz ust frama-zonov, da oklica ni vredno objavljati.

Ljubljanske novice.

Ij Seja širšega odbora S. K. S. Z. bo v ponedeljek ob 8. uri zvečer. Seje naj se blagovolijo udeležiti tudi vsi gg. predavatelji in voditelji kurzov. — Dr. Krek.

Ij Javna predavanja S. K. S. Z. v mesecu oktobru. Prihodnjo sredo, dne 12. oktobra predava v dvorani S. K. S. Z. (hiša stavbinske družbe »Union«, Frančiškanske ulice) ravnatelj deželnega muzeja g. dr. Jos. Mantuani: »Umetnost v povojih.« — V sredo 19. oktobra predava g. dr. Juro Adlešič: »O zadruzi pri Jugoslovanih.« — V sredo 26. oktobra bo predaval g. dr. V. Pegan: »Iz življenja hudodelcev.« Predavanja se prične vsakokrat točno ob pol 8. uri zvečer. Vstop je prost vsakemu. Opozarjajte na ta predavanja tudi prijatelje in znance!

Ij Pouk v italijanščini v S. K. S. Z. se prične v ponedeljek 10. oktobra v prostorih slov. trgovske šole na Kongresnem trgu ob tri četrti na 8. zvečer, in sicer za začetnike vsak ponedeljek in četrtek, za drugoletnike torek in petek. Za učno knjigo služi Valentijev »Navod k naučenju italijanskega jezika« I. in II. del. Ko se slovnica vsa predela, čital se bo »Salvini Italijan«, knjiga obsegajoča 287 strani, ki stane samo eno krono, ali pa »Italijanski poslovník«, majhna, priročna knjižica z 220 stranmi za 1 K 50 vin.

Ij Iz slovenskega glasbenega društva »Ljubljana«. V novi sezoni podjetna članica S. K. S. Z. glasbeno društvo »Ljubljana« kaj krepko deluje. Društveni zbor se je pomnožil. Glasbena šola »Ljubljane« ima letos toliko gojenj in gojencev, da gosposdična Gerbičeva in g. Anton Svetek komaj zmoreta delo in bo treba misliti kmalu še na eno učno moč. — Moški zbor »Ljubljane« se udeleži v nedeljo 16. t. m. desetletnice »Katoliškega slovenskega izobraževalnega društva« v št. Jurju pri Kranju. Odhod iz Ljubljane v nedeljo 16. t. m. z opoldanskim vlakom. — Da se tudi delavskim slojem pomore do glasbene izobrazbe,

otvori »Ljubljana« še posebno pevsko šolo, za katero nastavi posebnega učitelja. Kdor bi želel vstopiti v to pevsko šolo, ki bo imela učne ure vsako nedeljo dopoldne, naj to na dopisnici naznani slovenskemu glasbenemu društvu »Ljubljana«, uredništvu »Slovenca« ali pa uredništvu »Naše Moči«. — »Ljubljana« ustanovi tudi zbor dečkov in deklic. Vaje tega zbora bodo vsak četrtek popoldne. Prva vaja bo v četrtek ob pol 4. uri popoldne v društvenih prostorih. Somišljenice in somišljenike prosimo, da v svojih krogih opozarjajo na to in da skrbje, da pride prihodnji četrtek popoldne k »Ljubljani« mnogo naših malčkov. — Tekom oktobra priredi »Ljubljana« v veliki dvorani »Uniona« deželni poslanec S. L. S. časten večer, na katerem bodeta sodelovala popolna mešani in moški zbor »Ljubljane« ter godba. Naj bi se na tem večeru zbrali vsi naši ljubljanski somišljeniki s svojimi rodbinami. Ta večer bodi manifestacija naše misli v Ljubljani!

Ij Novi ljubljanski statut. Pod tem imenom prinaša »Slovenski Narod« skoro ves teden lamentacije, v katerih očita našim poslancem, da so »v zahrbtnem in nasilnem boju« ustvarili novi ljubljanski statut in volilni red, po katerem bo vse ljubljansko prebivalstvo dobilo primerno zastopstvo v novem mestnem svetu. V deželnem zboru nimajo te korajže, da bi s takimi očitaji na dan prišli, ampak zato bolj korajžno take neosnovane očitke v listih prinašajo. Mislimo, da niso ljubljanski davkoplačevalci in med temi je nebroj tudi naših ljudi, s tem popolnoma nič »deklahirani«, ampak da bo vse ljubljansko meščanstvo brez razlike hvaložno S. L. S., da je storila s tem novim statutom enkrat za vselej konec takemu gospodarstvu, kakor je vladalo nekaj let sem na ljubljanskem magistratu. To je navadna laž, »da ne bodo v novem občinskem svetu odločevali tisti sloji, ki plačujejo največ davka«, pač pa je resnica, da ne bodo odločevali samo liberalni davkoplačevalci, ampak tudi drugi, ki jim je več na mestnem gospodarstvu kakor pa prvim. Liberalci imajo polna usta splošne, enake volivne pravice, za Ljubljano pa niti tega kosčka pravice ne privoščijo, katerega jim daje nov statut.

Ij Kdo je poslal vladnega komisarja na magistrat? »Slovenski Narod« je prišel v ostro nasprotje z — dr. Tavčarjem in dr. Trillerjem. Dočim sta liberalna poslanca v deželnem zboru vso krivdo radi sedanjih razmer na magistratu valila na barona Schwarza in S. L. S. piše današnji »Narod«, da je kriva vse zmede liberalna kratkovidnost in da je ta kratkovidnost poslala komisarja Laschana na magistrat. »Narod« je mnenja, da je bila to »slabo premišljena politika«. Mi smo tudi tega mnenja.

Ij Z ljubljanskega magistrata. »Narod« trdi sinoči, da je ljubljanski župan de nomine še Ivan Hribar. Mi pa danes povemo »Narodovim« trabantom, da je dal vladni komisar kmalu po nastopu županovo tablo s stene nad vhodom pisarne takoj odstraniti in vreči pod streho »ad acta«.

Ij Novo stranko namerava Ivan Hribar spomladi ustanoviti. Obstajala bo, tako se govori, iz mladih in pa iz nezadovoljnih liberalcev Tavčar-Trillerjeve armade. Tej stranki pa bo načeloval Ivan Hribar. Ob prihodnjih občinskih volitvah bo ta stranka postavila seveda svoje kandidate.

Ij Nepravilno postopanje. Dobili smo in priobčujemo: Na našem ljubljanskem mestnem magistratu vladajo v nekaterih ozirih, da se milo izrazimo, upravičeno razmere. Dasiravno so vsi dimnikarski mojstri mestni davkoplačevalci, vendar jih menda mestni magistrat ne upošteva kot take, ampak jih kar kratkomalo prezre pri oddaji dimnikarskega dela v poslopih, ki so mestna last. Pretekla leta je oddajala mestna občina dimnikarska dela v svojih poslopih proti letni pogodbi, in sicer vedno eni in isti osebi. Letos se je to izpremenilo le v toliko, da je sklenil magistrat tako pogodbo kar na tri leta. Dimnikarski obrt se izvršuje v Ljubljani pod konkurenco in bi bilo tedaj od magistrata umestno, da bi vsa v to stroko spadajoča dela, ki se imajo vršiti v mestnih poslopih, razpisal javno, in bi se oddala najcenejemu nudilcu, ne pa da mestna občina sklepa brez vednosti ostalih mestnih dimnikarjev pogodbo za njih hrbti ter plačuje tako meni in tebi nič za isto 2275

kron, ne glede na to, da bi mogoče isto delo izvrševal drug mojster izdatno ceneje. Ze iz tega stališča smo upravičeni protestirati proti takemu postopanju od strani magistrata. Davkoplačevalci plačujejo dovolj visoke davke in tedaj lahko upravičeno zahtevamo, da se ne ravna z denarjem tako brezskrbno, kakor bi se ga pobiralo po tleh. In taki odnošaji vladajo že leta in leta. Mi sicer nimamo prav ničesar proti kakim osebi, mi celo odobravamo, če je najceneji nuditelj, da se mu odda delo, a mi tudi zahtevamo, da se stvar razpiše javno konkurenčnim putem, da bo imel vsak koncesioniran dimnikar do dela dostop. Sicer smo se meseca avgusta že pritožili pri mestnem magistratu proti takemu postopanju, a do bili zelo vsestranski odgovor, da je prepozno, ker je delo že oddano. Kakšen izgovor je to, če se je oddalo delo kar pod roko, naj sodi javnost sama. Vprašamo tedaj slavni mestni magistrat: Ali je mogoče kdo definitivno nastavljen pri mestnem magistratu kot dimnikar? Ali je mar to pravilno postopanje, če se davkoplačevalce tako prezira in se jih upošteva le tedaj, kadar je treba plačevati? Mi sicer nečemo kratiti nikomur pravic, a zahtevamo svoje in prosimo mestni magistrat opetovano nujne odpomoči. Nam ni nikakor všeč, da smo morali spraviti zadevo v javnost, a se je zahtevalo od nas in sedaj upamo, da ne ostane brez uspeha. — Mestni dimnikarji.

Ij Musica sacra v stolnici. Jutri, enaindvajseto nedeljo po Binkošti, se bo pri veliki maši ob desetih izvajalo sledeče: Missa Dominicalis II., zl. Jos. Gruber, gradual »Domine, refugium factus est nobis«, zl. A. Foerster, pri ofertoriju: »Jubilate Deo«, zl. I. K. Aiblinger.

Ij Nemila smrt se je zopet nenadno oglasila v velečislani družini g. Ivane Jegličeve. Pred štirimi leti ji je ugrabila vzornega soproga, ravnatelj »Zadružne zveze«, pred dvema letoma ji je vzela dvanaestletnega sina Josipa, vestnega gojenca v zavodu sv. Stanislava; včeraj pa ji je iztrgala iz naročja ljubko dete — štiriletnega sinka Tonka. Zalujoči rodbini naše iskreno sožalje!

Ij Čudno postopanje. Ko je včeraj žrebčarski desetnik peljal po Kolodvorski ulici voz ovs, ga je mitniški paznik opozoril, da mora z ovsem v mesto pri dunajski mitnici, kjer dobi transito-listek. Desetnik se temu ni hotel pokoriti, marveč je peljal svojo pot dalje. Nato skoči paznik h konjema ter ju ustavi. Dva prostaka, ki sta bila tudi na vozu, skočita z voza ter porineta službenega organa na stran, desetnik je pa zopet peljal neovirano dalje. Še le na Sv. Petra cesti so potem zadevo spravili v red. Res je, da so vojaki peljali oves na Selo, toda tudi tem veljajo predpisi in morajo imeti, kakor drugi vozniki, tranzito-listke, katere jim je pa mogoče izdajati le na glavnih mitnicah. Ravnanje s službenim mitniškim organom, je bilo v tem slučaju najlepše rečeno, čudno in bržkone ne bode ostalo brez posledic. Tudi tukaj smo pred zakonom vsi enaki.

Ij Novi most na Poljanski cesti se pridno gradi. Ob ugodnem vremenu bo do konca tega meseca, kakor se zatrjuje, v toliko dodelan in posušen, da bo za osebni promet odprt, sredi novembra pa tudi za vozni promet.

Ij Poglobljenje Gruberjevega prekopa se tvrdi Czezcoviczka ne mudi odveč, inace bi si najela več delavcev in skrbela tudi drugače, da se delo pospeši. Jesen je tu, zima pred durmi, a vse leze tako naprej, kakor razumejo delati pač le — židovski podjetniki. Za slabo plačo seveda podjetnik dobrih delavcev ne bo dobil, kajti ti gredo rajše — drugam!

Ij Vič in Rožna dolina sta dobila letos par novih stavb, nekaj poslopij pa so prenovili in adaptirali. Tudi napredek!

Ij Slovensko deželno gledališče. Danes v soboto zvečer se vprizori prvič Leharjeva opereta »K ne žna« z g. Ilčičem in gđ. Haderbolčev v glavnih ulogah. (Par.) — V nedeljo popoldne ob pol treh ljudska predstava Medvedov »Kacija na r«, par; zvečer ob 7. uri drugič opereta »K ne žna« (nepar). — Gđ. Nadasova je težko bolna in leži že ves teden.

Ij Novo šolsko poslopje na Viču je dograjeno. Stavba je dvonadstropna in stoji ob tržaški državni cesti. Te dni jo ometavajo in snažijo. Na prolelju ima zgoraj napis: »Izobrazba«. Poslopje je zgrajeno za šestrazrednico, a bo imelo tudi prostora za vspre-

H. SUTTNER

ur ar. prva največja domača
exportna tvrdka ur, zlatnine

Tovarniška - var-
stvena - znamka

„IKO“

Ljubljana Mestni trg

in srebrnine Lastna tovarna ur v Švici.

Briljanti ponizki ceni

Čenik zastopnik
poslujemo prostu

nice. Spodnji pritlični prostori bodo služili za nadučiteljevo stanovanje in druge šolske namene.

Ij Bivši župan Hribar namerava razun Kreditne banke in trgovske zbornice vse ostale funkcije odložiti. Katere so to, nam natančneje ni znano.

Ij Umrlj so v Ljubljani: Ana Rakovnik, rejenka, 13 mesecev. — Gizela Magajna, sprevednikova hči, 3½ leta. — Alojzij Kašman, zidarski polir, 44 let. — Marijana Delavec, dninarica, 43 let. — Ivan Tosti, gostilničar, 55 let. — Fran Nerad, premogar, 60 let.

Ij Kinematograf iz lovske razstave na Dunaju bo pričel prirejati 11. t. m. v torek, v dvorani hotela »Union« svoje predstave, ki smo jih že naznanili. Kinematograf je izboren in na mednarodni lovske razstavi na Dunaju je vzbujala zlasti aktualna slika »Cesar Franc Jožef I. na lovu na divje koze« toliko pozornosti in odobravanja, da je na tisoče in tisoče obiskovalcev razstave posečalo kinematografske predstave samo te slike, ki je last podjetja. Predstave trajajo nad dve uri. Predprodaja vstopnic je v knjigotržnici g. R. Drischla. Cene sedežev so 2K, 1 K 50 h in 1 K.

Ij Šest oseb aretiranih. Aretovala je mestna policija od včeraj do danes šest oseb, in sicer enega zaradi beračenja, enega zaradi tepeža, enega, ker si je bil zaradi preveč zavžitega alkohola postlal kar na ulici, enega zaradi pijanosti in razgrajanja, enega zaradi prepovedanega povratka in enega zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe. Zaradi zadnjega delikta je bil aretovan delavec Ivan Markun, ki je na Raddeckega cesti z nožem napadel nekega hlapca ter ga težko telesno poškodoval. Zaradi prepovedanega povratka je bil pa prijet 44letni slaboglasni Ivan Jerše, rodom iz Brnč pri Kranju.

Ij Osamljen umrl. Včeraj popoldne je umrl osamljen v hiši št. 6 na Dolenski cesti polir Alojzij Kašman iz Seikovca pri Mariboru. Kašman je že dalj časa bolehal za tuberkulozo, včeraj pa se je vlegel v posteljo, v kateri so ga našli mrtvega. Na odredbo policijskega zdravnika g. dr. Illnerja so njegovo truplo prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

KOLERA.

V Mohaču na Ogrskem je kolera ponehala. Pet dni že ni nobenega novega slučaja kolere. Na Italijanskem se kolera še vedno ponavlja. Poročila o koleri iz Italije slovejo: Neapelj: obolelo 11, umrlo 6; provinca Neapelj: obolelo 4, umrlo 6; Apulija obolela 1 oseba. V Črnovicah sta obolela dva policijska stražnika na kolero, ki sta se vrnila z orožne vaje na Ogrskem v Črnovice.

Štajerske novice.

Š Finančni položaj štajerske dežele bo vsled trdovratnosti nemških nacionalcev, ki so Slovence prisilili do obstrukcije, jako žalosten. Posojila, narejena od dežele pri štajerski eskomptni banki, Vzajemni zavarovalnici proti požarom v Gradcu, filijali avstro-ogrske banke v Gradcu in Zadrugi zvezi v Gradcu znašajo štiri milijone. Za deželno bolnico v Gradcu je treba dodatnega kredita 5 in pol milijona kron. Učitelji bodo tudi čakali na regulacijo.

Razne stvari.

Judovski zdravnik zastupilevalec. Zaradi vohunstva so med drugimi aretirali v Krakovu juda zdravnika dr. Adama Rosensala. Preiskava je dognala o judu lepe stvari. Dognali so namreč, da je zastupil dr. Adam svojo mlado, zelo bogato, ženo, ker je zasledila, da Rosensal vohuni. Rosensal je sicer še mlad, a bil je že trikrat oženjen. Sumijo, da je zastupil tudi prvi svoji soprog.

Zastrupljeno vino sredstvo proti koleri. V Zalazsantu je naročil neki lekarnar več vrst vina, ki so se priporočala kot sredstva proti koleri. Ko je odprl lekarnar neko steklenico, je pokusil sam, njegova desetletna hčerka in neki znanec vino proti koleri. Takoj po pokušanju sta se zgrudila lekarnar in njegova hči mrtva na tla, znanec, ki je pokusil le malo, pa umira.

Tri žene je umoril. Iz Krakova poročajo: Koncem preteklega tedna so aretovali mnogo ruskih revolucionarjev, med njimi tudi 39-letnega zobozdravnika Adama Rosensala, ki je osumljen vohunstva v prid Rusiji. Pri preiskavi se je dognalo, da je Rosensal svojo mlado in zelo bogato ženo bržkone zastupil, ko je zvedela o njegovem vohunstvu. Kljub svoji mladosti je bil Rosensal že trikrat oženjen. Sumi se, da je tudi prvi dve svoji ženi na enak način spravil s sveta.

TISSA OGRSKI NOTRANJJI MINISTAR

Grof Tizsa postane ogrski notranji minister.

CARJEV SORODNIK PONAREDIL OPOROKO.

Vpokočili so dvorjana polkovnika Wanlarliarskega, ki je v sorodu s carjem. Spomladi so aretirali polkovnikovega sina, ker je ponaredil neko oporoko. Zdaj so dognali, da je tudi polkovnik Wanlarliarski sam pomagal sinu ponarediti oporoko.

TRG CESARJA FRANC JOŽEFA V BEROLINU.

Berolinski magistrat je sklenil predlagati občinskemu svetu, da se imenuje trg pred opero »Cesarja Franc Jožefa I. trg«.

PRETEP MED SRBSKIMI DIJAKI IN PROFESORJI.

Srbski visokošolci so nameravali prirediti glede na obletnico aneksije Bosne in Hercegovine v Belgradu velik shod, ki ga je pa vlada prepovedala. Kljub temu se je shod ob pričli udeležbi vršil. Visokošolci so hoteli spraviti na shod tudi gimnazijce, a ravnatelj se je uprl. Visokošolci so na to s silo vdrli v šolo in se tepli s profesorji. Mir je napravila še le policija. Amruš in Šipuš. Nato je koalicija izdala komunike, v katerem pravi, da je sedanja izvolitve delatov nasprotujoča parlamentarnim običajem in interesom parlamentarnega zastopstva Hrvatske, klub hrvatskih zastopnikov pa glede polaganja mandatov ničesar ne sklepa, ampak to vsakemu posamezniku da na prosto, da napravi po svoji lastni inicijativi. Vaso Mračević, Šandor, Popović in dr. Grahovac so odložili mandate.

Telefonska in brzojavna poročila.

DRŽAVNI ZBOR.

Praga, 8. oktobra. »Prager Tagblatt« poroča, da bo sklican državni zbor še pred 10. novembrom.

HRVAŠKE ZADEVE.

Zagreb, 8. oktobra. V hotelu Royal so imeli včeraj konferenco zastopniki srbsko-hrvatske koalicije na skupnem saboru. Udeležniki so se pritoževali, da sta ban Tomašić in Khuen Hedervary predlog koalicije za izvolitev delegatov v delegacije popolnoma prezrla in da volitev delegatov ni bila pravilna. Dr. Nikolić in Tuškan, ki sta bila kandidirana od koalicije, sta bila preterirana. Tuškan je govoril, da bi bila njegova volitev tem važnejša, ker bi se moralo pozvati Aerenthala na odgovor radi veleizdajniškega procesa in radi še neresenega vprašanja aneksije Bosne in Hercegovine, kjer so bili zadnji čas nemiri. Zahtevalo se je na seji, da oni, ki so bili izvoljeni za delegate, položijo mandate. Grof Pejačević je protestiral proti temu ter je demonstrativno zapustil dvorano, isto so storili Chavrak, Osjek, 8. oktobra. Tukajšnji politiki pod vodstvom dr. Neumannja in dr. Pinterovića so sklenili izstopiti iz koalicije in iti v volitve sporazumno z banom Tomašićem. Konstituirali se bodo kot vladna stranka in bodo postavili kandidate proti koaliciji. Dr. Pinterović je izjavil, da se takozvana hrvaška samostalna stranka ne more niti konstituirati niti organizirati, da kot taka ne bo nastopila pri volitvah ter bodo nekateri njeni člani kandidirali kot pravaši, nekateri pa kot naprednjaki.

OGRSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK PRI CESARJU.

Dunaj, 8. oktobra. Danes je bil grof Khuen - Hedervary pri cesarju v jako dolgi avdienci.

KAKO JE NA PORTUGALSKEM?

Dunaj, 8. oktobra. Tukajšnje portugalsko poslanstvo je dobilo uradno obvestilo, da je na Portugalskem proglašena republika in da je v Lisabonu mir.

Madrid, 8. oktobra. Canalejas je dobil poročilo, da so republikani olajšali kraljevi družini beg s tem, da so ji dali na razpolago kraljevo jahto. Kraljeva palača ni razrušena, pač pa znatno poškodovana. Večina častnikov je pristala na republiko, ostali so odložili orožje.

Lisabona, 8. oktobra. (Uradno.) Tudi na Madeiri in drugih posestvih Portugalske je proglašena republika. London, 8. oktobra. Grad Wood Nordon, rezidenca vojvode Orleanskega pripravljajo za stanovanje kralja Manuela in njegove matere.

Lisabona, 8. oktobra. Glavne točke nove vlade so: razširjenje javnega pouka, izboljšanje armade in mornarice, avtonomija sodnijske oblasti, verske misijone izgnati, ločitev cerkve od države, izboljšanje kredita, razširjenje pouka po laikih. Vlada bo sestavila no-

ve volivne imenike in potem razpisala volitve. Mnogo duhovnikov in policistov, ki niso hoteli priznati republike, je ujetih ter se bo ž njimi ravnalo kot s političnimi ujetniki.

Pariz, 8. oktobra. Zveze Lisabone z zunanjim svetom še vedno niso normalne, tudi brzjav se ne funkcionira redno, ker še niso vse zveze popravljene. Tudi železniške zveze niso še redne.

Dunaj, 8. oktobra. Politični korespondenci prihaja iz Pariza poročilo, da je portugalska infanterija obkolila jezuitski samostan v Lisabonu in da artiljerija iz dveh topov strelja na samostan. Revolucionarji trdijo, da so bili od strelcev iz samostana ustreljeni trije vojaki. Razburjenje je silno. Govori se, da izda jutri vlada odlok, po katerem izžene vse jezuite in redovnike iz Portugalske. Oblasti se že pripravljajo na izgon redovnikov.

SLUŽKINJA HOTELA ZASTRUPITI CELO DRUŽINO.

Budimpešta, 8. oktobra. Tu je neka služkinja vrgla v juho sublimat, hoteč s tem zastrupiti celo družino.

VELIKI ZAPUŠČINI.

Budimpešta, 8. oktobra. Tu umrl zlatar Adolf Jaky je zapustil dvainpol milijona kron v dobrodelne namene.

Budimpešta, 8. oktobra. Umirovljeni sodnik Kolman Elmer je zapustil državi pet milijonov kron v kulturne namene.

Kašljajoče osebe opozarjamo na oglas o Thymomel scillae, to je preprato, katerega večkrat zdravniki priporočajo.

Za cenjene konsumente žitnih kavnih vrst je gotovo razveseljiva istinitost, da je najboljša žitna kava, Frankova Perl-ržena kava z namko »Perlro«, od splošne draginje ostala nezadeta. Frankova Perl-rž z znamko »Perlro« se dobiva v vsaki prodajalni po poprejšnjih cenah v ½, ¼ in ⅓ kg zavojih. V interesu dobrega okusa njegove kavnine pijače se častitim gospodinjstvom nujno priporoča, da vedno le originalne zavoje »Frankov Perlro« s tovarniško znamko »kavni mlinček« sprejemajo. — Drugače prirejeni zavoji, kakor nezavite odvagane žitne vrste, ne vsebujejo nikdar te fine kakovosti.

Mednarodna lovska razstava na Dunaju. Maggi-jevi izdelki so dobili avstrijsko državno odlikovanje. Več v oglasu.

Opozorjamo na oglas Laurin & Klement, tovarna avtomobilov, ki so močni, trpežni, enostavni in krasne konstrukcije. Dalje izdeluje tovarna lahka vozila, hitre športne vozove, omnibuse za prevažanje oseb in motorne tovarne vozove vsake vrste. Naslov: Laurin & Klement, Mlada Boleslav.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 7. oktobra

Pšenica za oktober 1910	10:30
Pšenica za april 1911	10:44
Rž za oktober 1910	7:49
Rž za april 1911	7:80
Oves za april 1910	7:89
Oves za oktober 1910	8:29
Koruza za september 1910	5:53

BILINSKA KISLA VODA

Izborna dietična namizna pijača.

O dobroti Bilinske vode naj se vpraša domači zdravnik. Dobi se pri Mihael Kastnerju v Ljubljani. 2590

Najboljše za parket je „CIRINE“.

V poravnavo Vašega računa itd. „Citrine“ politura za parkete je najboljša, kar mi je doslej na tem polju prišlo pod roko. Toplice-Schönau, 19. maja 1907.

538 Podp. Jas. Willinger. Dobi se povsod, 1 steklenica K 3.—, ½ steklenice K 1.70. Edini izdelovalec I. Lorenz & Co., Heb (Eger), Češko.

Vsako si lahko nabavi ceni

2 1/2 kg težki pisalni stroj „Standard Folding“

iz aluminija; jako priročen za pisarno kot potovanje, ker ga je možno zložiti in dati v malo kaseto.

Trpežna konstrukcija. Cenike in razkazovanje stroja zahtevajte od

zaloge Standard Folding

Ljubljana, Turjaški trg 4, II. n.

Krondorfer se kot naravna namizna voda prvo vrste in kot zdravilna voda zoper težkoče organskega dihanja in zoper bolesi želodca in mehura najbolje priporoča.

IZJAVA.

2968

Podpisana Janez Gašperin p. d. Jejc, posestnik, in Ivana Gašperin, rojena Anderle, v Smokuču, sedaj posestnikova žena v Zgoš št. 8 pri Begunjah, obžaljeva, da sva povzročila govorico in se hudo izmislijo lagala, da je g. Matija Jagodic, posestnik, trgovec in gostilničar v Zgoš pri Begunjah, zažgal najino hišo. Vse svoje tozadevne besede preklicuje in izjavlja, da nimava niti najmanjšega povoda, da bi sumila g. M. Jagodica požiganja, ter da niti najmanj ne dvomiva o njegovem postenju. Ob enem tudi plačava v dokaz priznanja najne izmišljene laži v Begunjsko ubožno kaso 20 K za reveže in se zavezuje v nadalje vse podobne govorice opustiti in preklicati in se g. M. Jagodica zahvaljuje, da nama je odpustil kazenske posledice za najine zlobne, nepoštenne, izmišljene laži in neprimišljenega ravnanja.

RADOVLJICA, dne 5. oktobra 1910.

Janez in Ivana Gašperin.

MATTONIJEV
GIESSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

kot zdravilni vrelec že stoletja znana v vseh boleznih

sapnih in prebavnih organov,
pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in med nosečnostjo. Najboljša dietična in osvežujoča pijača.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franco.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zalogo pri Mihael Kastnerju, Peter Lassniku in Andrej Šarabonu, Ljubljana. 11452-49

NESTLÉ-jeva
moka za otroke
Priznana redilno sredstvo
Za zdrave in bolne otroke kakor tudi za bolna želodca. Obvaruje in odstranjuje otročjo drisko in bljuvaje, črevesni katar. Knjižica: Otroška hranilna zastoj pri NESTLÉ Dunaj I. Biberstrasse 11.

1681
Elegantni
Hitri
Avtomobili
Laurin & Klement
tovarna za motorne vozove
Mladá Boleslav
Zastopnika:
Nikodem & Wetzel
Gragec, Kaiserfelderg. 15
Zanesljivi
Trpežni

V Ameriko in Kanado
zložna, cena in varna

voznja s Cunard Line

H 544 52 Bližnji odhod:

iz Trsta, domačega pristanišča: Ultonia, 11. okt., Carpathia, 26. okt., Saxonia, 8. nov. 1910., iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 8./10., 5./11., 17./12. 1910, Mauretania, 29./10., 19./11., 10./12. 1910.

Pojasnili in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomskove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega.

Cena vožnji Trst-New-Jork III. razr. K 180.— za odraslo osebo všteti davek in K 100.— za otroka pod deset let všteti davek.

I. mednarodna
lovska razstava Dunaj 1910

MAGGI-jevi izdelki

so dobili

avstr. drž. odlikovanje.

Prejšna odlikovanja MAGGI-jevih izdelkov: 13 državnih odlikovanj, med temi 2 avstrijski, 3 državna častna odlikovanja, 10 Grand Prix, 80 zlatih -sveinjt Ltd., Ltd. 2936

Potrta od globoke žalosti naznanjam v svojem in svoje rodbine imenu vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je snoči ob 8. uri po kratki in mučni bolezni in po nerazumljivi božji volji izdihnil svojo nedolžno dušo naš ljubljani sinko oziroma bratec

TONKO

v 4. letu svoje nežne dobe.

Pogreb dragega ranjčka bo jutri v nedeljo 9. oktobra 1910 popoldne ob štirih iz mrtvašnice v lastno rakev pri sv. Krištofu.

Ljubljana, sv. Petra cesta, 8. oktobra 1910.

Ivana Jegličeva,
žalujoča mati.

2978

Zahvala.

Povodom smrti nezabnega soproga

Franc Ksav. Petka

mi je došlo z vseh strani toliko izrazov iskrenega sožalja, da mi je nemogoče, da bi se mogla vsakemu posamezniku posebe zahvaliti.

Izrekam tem potom vsem in vsakemu posamezniku, ki se me je spominjal s sočustvom v moji veliki boli, svojo iskreno in globoko občuteno zahvalo.

Posebno se zahvaljujem vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so spremenili draga pokojnika k zadnjemu počitku, vsem onim, ki so položili ob kisto krasne vence, zlasti pa poslancu g. dr. Karlu Verstovšku za govor ob odprtem grobu, tržkemu občinskemu odboru, domačemu g. župniku, mnogostevilni duhovščini, ki se je udeležila pogreba, požarni brambi, pevskemu društvu, splošni vsem, ki so nepozabnemu rajnemu soprogu izkazali zadnjo čast.

Na Ljubnem v Sav. delini, 3. okt. 1910.

2966

Josipina Petek.

Zahvala.

Za vse nam dole izreze tolažilnega sočutja povodom prebitke izgube našega ljubljene očeta, starega očeta, brata in tasta, gospoda

2958

Simon Kukeca,

bivšega posestnika delniških pivovarn v Laškem trgu in Zalcu

za mnogobrojno spremstvo nezabnega pokojnika k večnemu počitku, kakor za krasne cvetke in vence, ki so jih položili cenj. znanci, prijatelji in sorodniki, zlasti narodni šentjurčani ob kisto rajnega, izreka tem potom najiskrenejšo zahvalo.

Zalec, dne 5. vinotoka 1910.

Žalujoča rodbina Kukec.

Zahvala.

Podpisana Marijana družba si šteje v prijetno dolžnost izreči priskočno zahvalo vsem, ki so se na rožnovensko nedeljo udeležili slovesnosti njene desetletnice in blagoslovljenja larske kapele. Posebno se pa še zahvaljuje preč. g. kanoniku in dekanu Jan. Novaku iz Radovljice, vsem veleč. gg. župnikom iz sosednjih župnij, čč. Marijinim družbam iz Jesenice, Breznice, Radoljice, Ljubnega, Dolega, Lesca, Zasipa, Bohinjske Bele, sl. domači požarni brambi, vrleu domačemu telovadnemu odseku Orla, veleč. gospd. učiteljcem iz nadzorstvo šolske mladine, domačim fantom streljavcem in vsem drugim, ki so na ta ali oni način pripomogli, da se je slovesnost na tako sijajen način izvršila. Bog plačaj! 2931

Koroškobelska dekliška
Marijina družba.

Elektrodiuraf „IDEAL“

hotel „pri Maliču“ zraven glavne pošte

SPORED:

2539

Od sobote 8. oktobra, do torka 11. t. m.

1. Življenje v Chilah. (Po naravi.) — 2. Werther. (Velika Goethejeva drama.) — 3. Veselice povodom kronanja v Cetinju. (Aktualno.) — 4. Zdravnikova revanša. (Drama.) — 5. Luka v levji kletki. (Vrhunec komike.) — Dodatek ob 7. in 1/2. 9. uri: 6. Neapel. (Krasna slika.) — 7. Corda fratres. (Epizodija.) — 8. Amerikanska postelj. (Komično.) Na prihodnjem sporedu je slika: Kirurškične operacije. (Po naravi.)

Stopli sem v trgovsko zvezo z največjo
tvrdo na svetu

2974

Harrods iz Londona.

ter sem v stanu prodajati najfineje izgotovljene obleke za dame in gospode, kakor tudi po meri za isto ceno

O. Bernatovič - Angleško -
skladišče oblek
Ljubljana, Mestni trg 5.

Kurzi efektov in menjic.

dne 7. oktobra 1910.

Skupna 4% konv. renta, maj—november	9310
Skupna 4% konv. renta, januar—julij	9310
Skupna 4-2% papirna renta, februar—avgust	97
Skupna 4-2% srebrna renta, april—oktober	9705
Avstrijska zlata renta	11540
Avstrijska kronska renta 4%	9310
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	83
Ogrska zlata renta 4%	11145
Ogrska kronska renta 4%	9165
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	8090
Delnice avstrijsko-ogrske banke	1855
Kreditne delnice	66710
London vista	24045
Nemški drž. bankovci za 100 mark	11750
20 mark	2350
20 frankov	1908
Italijanski bankovci	9460
Rublji	254 1/4

Kuhati ne znajo

to smo konstatirali vselej, ko so se postavile na mizo Pekatete, ki niso šle posebno v slast. Zahtevajate zastoj kuharsko knjigo pri tvrdki Prva kranjska tovarna testenin v Il. Bistrici.

637

Srednja ali manjša specerijska ali galanterijska

trgovina

se prevzame. Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod »Trgovina« št. 100.

2886

- Prodajalka -

za pekarno in slaščičarno v Ljubljani se išče. Starost 24 let. Naslov pove uprava „Slovenca“.

2954

Službe išče

boljše deklet, stara 34 let, ki bi rada služila pri kakem g. duhovniku za navadna opravila v kuhinji in pri gospodinjstvu, gre pa tudi v kako drugo primerno službo. Pismene ponudbe naj se naslovijo na upravo „Slovenca“.

2895

Hiša prodajalno

je radi bolezni naprodaj in tudi skoro nova prodajalniška oprava na Glavnem trgu št. 98 v Novem mestu. Več se izve istotam pri O. Springerju.

2905 3—1

Mučen krčni kašelj

se olajša, nasilnost in število groznih napadov se zmanjša glasom zdravniških poročil naglo in lahko s

2961

Thymomel Scillae

Prosimo, vprašajte svojega zdravnika! 1 steklenica K 2-20. Po pošti franco proti naprej pošiljati K 2-90. 5 steklenice proti naprej pošiljati 7 K. 10 steklenic proti naprej pošiljati 20 K.

Izdelovanje in glavna zaloga v B. FRAGNER-ja lekarni

c. i. kr. dvor. dobavitelja

Praga-III., št. 203.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Pozor na ime sredstva, izdelovalca in varstveno znamko.

Na dobro kakovost,
ceno in
težo

je treba paziti pri kupovanju in primerjavi mila. Nobeno mila na svetu ne doseže

Schicht - ovrzag
mila

v vseh dobrih lastnostih, u čistoti, izdornosti, milobi in prijetni cen.

2 učenca

za mizarstvo obrt sprejme takoj Ivan Kuhar, Vižmarje št. 69, pošta Št. Vid nad Ljubljano.

2913 3

Varuhinja

k malemu otroku, ki se razume na popolno oskrbo in je v tej lastnosti že služila se takoj sprejme. — Plača po dogovoru. — Ponudbe naj se naslovijo: Zidar, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

2967

Ženitna ponudba!

Trgovec in posestnik, star 32 let se želi seznaniti v svrhu ženitve z gospodično staro od 24 do 30 let ki je izučena v trgovini in ima tudi spričevala. Biti mora pridna, poštena in krščanskega značaja ter imeti vsaj okoli 2000 K dote. Ponudbe s sliko pod šifro „Tajnost“ na upravo „Slovenca“.

2910

Organist cecilijanec

si želi premeniti službo. Najraje kje ob železnici, ali pa v bližini mesta. Je dober pevec in spreten igralec ter tudi rokodelc. Kje, pove iz prijaznosti upravištvo tega lista.

2971

Posestvo

gozd in drugo gospodarsko poslopje se proda. Več Fr. Vrečar, Sneberje 1. p. pove lastnik D. M. v Polju.

v Sneberjih št. 27, 30 mernikov posetve, hiša, njive, travnik, Sneberje 1. p. D. M. v Polju.

Zaščitna znamka „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

2970

Nadomestek za Sidro - Pain - Expeller

je splošno priznana kot izvrstno bel blažujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 v. K 1-40 in K 2- se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel orig. izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna pri „zlatem levu“ v Pragi.

Elizabetna cesta /tev. 5 nova.

Do konca drugega tedna, t. j. do 15. t. m. moram imeti najmanj

1000 kg lepih suhih gob

in jih plačam zaraditega po najvišji ceni, katera se ne plačuje nikjer drugod.

2973

H. ŠVARA, Ljubljana

Dunajska cesta št. 6, na dvorišču.

Išče se za prvi november z 2 sobama in kuhinjo.

stanovanje

Oglasi na tvrdko

H. SUTTNER, LJUBLJANA.

Alfonz Breznik

c. kr. zaprišeženi izvedenec in učitelj „Glasbene Matice“. Ljubljana, Kongresni trg št. 13, (poprej Gradisce št. 11.)

Prva, najstarejša, največja in edina domača tvrdka vseh glasbenih instrumentov, strun, (tudi specialitet) in muzikalij. Najraznovrsnejša izbira in najcenej. izposojevalnica prvovrstnih klavirjev in harmonijev.

Prodaja na najmanjše obroke. - Ugodna zamena. - 10 letno jamstvo. - Generalno zastopstvo dvorne in komorne tvrdke Czapska, Rösler, Stelzhammer, Hözl & Heitzman, Manborg, Horagel in dr.

Popravila in uglaševanja vseh glasbil sprejema najceneje. - Vsak instrument moje zaloge je najskrbnejše preizkušen.

Soba,

priljubna za pisarno ali za obrtnika, se odda takoj na Rimski cesti št. 6.

prtiličje.

2972

Dobro idoča

2933 2

kovačija

na Spodnjem Štajerskem, ležeča ob državni cesti, v prometnem kraju, se da radi družinskih razmer takoj v najem, eventualno tudi proda. Pogoji zelo ugodni. Več se poizve v restavraciji pri „Levu“ v Ljubljani.

Vrtnarski učenec

pošten deček, ki je že dovršil ljudsko šolo in ima veselje za vrtnarstvo, se takoj sprejme pri Alojziju Korsika, trgovski vrtnar v Ljubljani, Bleiweisova cesta št. 1.

2939 3

Palme in vse druge sobne rastline

se dobe zaradi pomanjkanja prostora prav po nizkih cenah kakor tudi cvetlice, čebulice in steklenice in tudi drugi predmeti in izdelki vencev kakor poprej, samo veliko ceneje. Z odličnim spoštovanjem se priporočam

Al. Korsika, Ljubljana, Bleiweisova c. 1, Vrtača.

2 kleparska pomočnika

sprejme takoj v trajno delo proti dobri plači

Ivan Rojina

klepar

2901

Ljubljana, Prešernova ulica 44.

Pozor peki! hiša v Rožni dolini

z velikim vrtom in tremi stanovanji, v kateri se nahaja dobrodoča pekarija in branjarija, se pod ugodnimi pogoji proda ali odda v najem. Več se poizve v upravnishtvu „Slovenca“.

2907 3-1

Več ključavničarskih pomočnikov

sprejme takoj v trajno delo:

Rudolf Geyer

ključar, Cesta na Rudolf. železn. 10.

2867

Delo si prihranite

pri nakupu dobro doma izdelanih predpasnikov za otroke in za odrasle, katere najdete v veliki izbiri okusno narejene v Ljubljani, Medarska ulica pri (10) **Miklavžu.**

Išče se stanovanje

na solnčnato stran z dvema velikimi ali tremi manjšimi sobami in z vsemi pritliklinami. Za mirno stranko, takoj, ali z terminom za mesec februar. Naslovi naj se prijavijo upravi Slovenca.

Gospodična

ki je dovršila osem razredov ter trgovski tečaj, vešča slovenskega in nemškega jezika ter strojepisja, želi **stopiti** kot začetnica v **trgovino** ali **pisarno**. Sprejme službo tudi na deželi. Naslov pove inseratni biro lista.

2962

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50—80 vinarjev liter, ker se dobi pri **Josipu Maljavac**, pošta in postaja **Roč v Istri**, črno (rudeče) franko vsaka železniška postaja na Kranjskem po **38 vinarjev** liter in se ga more naročiti tudi samo 56 litrov.

667 100-1

Išče se za takoj

2963

= hrana =

za tri mesece starega otroka v Ljubljani. Naslovi naj se pošljejo na upravo „Slovenca“ pod šifro **»3 mesece«**.

BERNHARDINEC

čistokrvn, 6 mesecev star, okoli oči črn, po životu bel, z rjavimi lisami, dolgodlak, se **proda pri lo. Kranjcu o St. lju pri Velenju**, Štajersko.

2927 3

Čevljarji

Izurjeni delavci (Handzwicker in Daxer) dobe trajno, dobro plačano delo. — Več pove **Črevljarna v Lipnici** (Leibnitz), Štajersko.

2862

Hotel Liburnija

(Narodni dom v Voloskem)

Edini popolno slovenski hotel v zdravilišču Opatija, stoji ob državni cesti v bližini postaje električne železnice. Oskrbljen je z vodovodom in električno razsvetljavo. Sobe imajo krasen razgled na morje. V hotelu se nahaja restavracija z izvrstno kuhinjo. Točijo se znamenita istrska in dalmatinska vina. Cene zmerno. Priporočila se

Marija Medved, najemnica.

Najvažnejše **perje** in **puh** popolno čisto in je, da se kupi brez vsega duha.

Tako **perje** in **puh** se dobi pri znani tvrdki

Anton Šarc v Ljubljani

Selenburgova ul. 5, na vogalu Knaflove ul. (nasproti glavne pošte)

po sledečih cenah:

Perje 1/2 kg po . . .	K 1'68	Puh siv 1/2 kg po . . .	K 5'25
" " " " " " " "	2'50	" " " " " " " "	6'25
" " " " " " " "	3'35	" bel " " " " " "	6'75
" " " " " " " "	4'20	" " " " " " " "	8'35
" " " " " " " "	5'85	" " " " " " " "	10'—

Pošilja se poštne prosto s povzetjem.

2964 1

V gozdovitem kraju Štajerske, od postaje 20 min. oddaljeno, 70 oralov, v veliki večini

gozdnato posestvo

s **skoro novo žago** na turbino 40 konjskih sil, ki se dajo do 180 konjskih sil povišati, se bo **po zelo nizki ceni** (20.000 do 24.000 K) na licitaciji pri sodnji Slov. Gradec **dne 12. oktobra ob 11. uri dopoldne prodalo**. Vadij znaša 1070 K ter v enem mesecu približno 6000 K; ostalo ostane vknjiženo.

2960

Dobava jestvin

za hrano prisiljenecv odda se po naročilu deželne odbora kranjskega za leto 1911 in sicer:

B l a g o	za prisiljenecv prisilni delavnici Ljubljana		za oddetek prisilne delavnice Ljubljana	
	kg	kg	kg	kg
Goveje meso	okroglo	5700	740	
telečje		100	—	
svinjska mast ogrska		4600	510	
domača				
moka za prežganko		5000	370	
cmoke		5500	700	
prednja moka		30	—	
kuruzna		4700	620	
pšenični zdrob		620	80	
fižol		6100	1230	
krompir, kolikor se ga že letos ne bo preskrbelo		22120	6780	
riž		1200	230	
ječmen		1670	200	
ječmenček		20	—	
olje		150	70	
sol		3100	400	
kava		10	—	
kumen		50	8	
poper		10	4	
češplje		120	460	
kaša		—	620	

To blago je dostavljati v skladišče v prisilni delavnici oziroma v ono prisiljenkega oddelka v Jesenicah.

Ponudbeni pogoji in vzorci blaga katero se mora zalagati, so ponudnikom na razpolago v pisarni podpisane ravnateljstva, ter je ponudbam pristaviti izjavo, da se ponudbenik podvrže tem pogojem.

Postavno kolekovane in v dveh zavitkih, od katerih zunanji mora imeti naslov podpisanega ravnateljstva, notranji pa ime ponudnika in pripombo „ponudba za zalaganje jestvin“ zapečateni pismene ponudbe je vložiti do

2. novembra 1910

2920

v pisarni ravnateljstva deželne prisilne delavnice v Ljubljani.

2919

Dobava kruha

za prisiljenecv v Ljubljani od 1. januarja 1911. naprej se po naročilu deželne odbora kranjskega z dne 28. 10. 1908. št. 11.193 razpiše in sicer:

1. dobava na leto okroglo 100.000 komadov sorznega kruha po 56 dg., narejenega napol iz pšenične moke št. 6. napol iz ržene moke št. 2 in

2. dobava belega kruha za bolnike, za pobojšek prisiljenecv in za cmoke iz žemelske moke.

Ponudbeni pogoji so v vodstveni pisarni na ogled, ter je v ponudbi izjaviti, da se ponudnik podvrže tem pogojem.

Cene je nastaviti za vsako vrsto kruha in sicer za sorzni kruh od komada, za beli kruh od kilograma.

Z dražiteljem dobave sklepa ravnateljstvo prisilne delavnice običajno pogodbo, katere veljavnost je odvisna od potrdila deželne odbora.

Postavno kolekovane ponudbe in po en uzorec dobavnega kruha in dražbine varšine 600 K v gotovini ali hranilni knjigi vložiti je do

2. novembra 1910.

pri ravnateljstvu deželne prisilne delavnice v Ljubljani.

Razglas

V smislu §. 6. zakona z dne 23. maja 1873. l. (št. 121 drž. zak.) se daje na znanje, da bo azgrnjen

prvotni imenik porotnikov za leto 1911. od ponedeljka 10. do incl. ponedeljka 17. oktobra t. l.

v mestnem zglasevalnem uradu ob uradnih urah na vpogled, kjer se lahko naznanjajo morebitni ugovori proti njega sestavi.

Porotniške obveznosti so po §. 4. omenjenega zakona oproščeni:

- 1.) tisti, ki so že prestopili 60. leto svoje dobe, za vedno;
- 2.) udje deželnih zborov, državnega zbora in delegacij za čas zborovanja;
- 3.) osebe, ki niso v dejanski službi pa so podvržene vojni dolžnosti, za čas, ko so poklicani k vojaški službi;
- 4.) osebe v službi cesarskega dvora, javni profesorji in učitelji, zdravniki in ranočelniki in tako tudi lekarnarji, ako uradni ali občinski načelnik za nje potrdi, da jih ni mogoče utrpjeti za sledeče leto;
- 5.) vsak, kdor je prejetemu pozivu v enem porotniškem razdobju kot glavni ali namestni porotnik zadostil, do konca prvega prihodnjega koledarskega leta.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 6. oktobra 1910.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni
c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan l. r.

Lepo stanovanje

se odda za november-termin, obstoječe iz 5 sob z vsemi pritliklinami in porabo vrta. v II. nadstropju, Bleiweisova cesta št. 1a, Natančnejše se poizve pri hišniku ali lastniku istotam. 2940

Prodajalna

s špecijskim blagom ali pa tudi sama oprava se odda v Spodnji Šiški št. 127 radi družinskih razmer v najem. Več se izve v Kavškovi cesti št. 127. 2957

Hišna oprava

se po nizki ceni proda zaradi odpo-tovanja. Poizve se Ahacijeva cesta št. 5 (Martinova cesta), I. nadstr. 2946

Vinotoč Mestni trg št. 13

ustanovljen 1856

priporoča svoja izvrstna namizna

vina po 56, 88, 96 in 128 vin.

Tovarna za kovinsko blago in zvonolivnica

J. HILZER & KO.

Dunajsko Novomesto. Telefon 145. se priporoča za nabavo zvonov, melod. in harmon. zvonila vsake velikosti in glasu, jamstvo za določen in poln glas, najčistejšo vglasitev in najboljši material. Stojala za zvo-nove iz kov. železa ali lesa. Lahkotno zvonjenje, najboljši način teka. Nagla izvršitev, najnižje cene. Ugodni plačilni pogoji. Stari nerabni zvonovi se sprejmo v prelitje, ravnotako se izdelujejo železna stojala najbolje kon-strukcije z dolgolet-nim jamstvom. Pro-računi in prospekti vsak čas zastoj in franko na razpolago, enako tudi priporo-čila kakor tudi pri-znalna pisma. 2875

Edina slovenska kisla voda

Tolstovrška slatina

e po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskimi kislimi vodami, je izborno zdravilo

za katere v grlu, pljučih, želodcu in črevesih, za želodčni krč, zaprtje, bolezni v ledvicah in mehurju ter pospešuje tek in prebavo. Tolstovrška slatina ni le izborno zdravilna, temveč je tudi osvežujoča

namizna kisla voda.

Odlikovana je bila na mednarodni razstavi v Inomestu 1896 in na higijenični razstavi na Dunaju 1899.

Naroča se pri oskrbništvu Tolstovrške slatine, pošta Guštanj (Koroško), kjer se dobe tudi ceniki in prospekti.

Del čistih dohodkov gre v narodne namene.

Slovenci! Svoji k svojim! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slo-venska gostilna naj ima le edino slovensko kisko vodo. 2871

Pekarija, slaščičarna in kavarna

JAKOB ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

Filialke:

Glavni trg št. 6.

Kolodvorska ul. št. 6.

1810 (52-1)

A. Lukič

Ljubljana, Pred škofijo 19

priporoča po znano nizkih cenah

obleke za jesen in zimo

najmodernejše površnike in pelerine za go-spode in dečke. Vedno najnovejša konfekcija za dame in deklice. Strogo solidna postrežba.

Vinski trgovci — pozor!

2888

Odda se takoj lepa prostorna, okrog 25 metrov dolga, hladna na Zaloški cesti, kakoršne ni kmalu dobiti. Klet je 5 minut od-daljena od užitninske (transito) meje ter je praktična zveza z električno železnico. Za transport sodov izven kleti je preskrbljena jako prak-tična vspenjača. Istotam se odda več **transito-skladišč** in več le-pih **stanovanj**. Več pove g. Hinko Privšek, trgovec na „Friškovcu“ v Ljubljani.

Pozor!

Prodam ročno stiskalnico za cementni zidak.

Postavi se lahko na stavbni prostor. — Dalje tud stiskalnico za mozaik-plošče, več vrst barvane za tlak z vodnim pritiskom in skoraj nov navijak (Aufzug) za valjni mlin. — Cena prav nizka. Bogdan Oblak, Logatec. 2823

Za žene in dekleta

2796 (19)

je lepo sukneno in modno blago v veliki izbi v nad 40 let obstoječi gvanthi trgovini. R. Miklauc, Ljubljana Stritarjeva ulica št. 5.

Vzorke na zahtevo poštne prosto.

Putniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
varnostno potovati naj se obrnejo
na **Simona Kmetetka**
v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
Kuharstva Pojasnila daje se brezplačno.

Le nekaj dni v veliki
dvorani „Uniona“

Od torka 11. do sobote
16. oktobra 1910

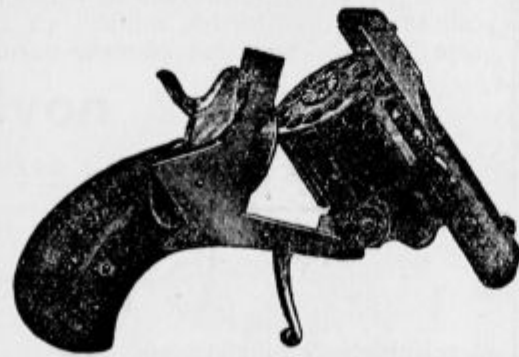
Iz lovske razstave na Dunaju.

Nj. Veličanstvo cesar Fran Josip I. na lovu na divje koze.

The Royal
Bio Co.

FR. ŠEVČIK, puškar v Ljubljani

priporoča svojo veliko zalogo najnovejših pušk in samokresov lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušenih pušk, katere presegajo glede dela in tudi glede strela vse druge puškarske izdelke.

Posebno dobre so lahke trocevke in puške z jeklenimi cevmi za brezdimni smodnik. Ve-lika izbira pušk brez petelinov (Hammerles). Najnovejši topiči, velika zaloga vseh lovskih potrebščin, kakor tudi potrebščin za ribiče, strelivo po najnižjih cenah na razpolago.

2301 20 Popravila

izvršujem najceneje, točno in zanesljivo v lastni delavnici. Od zunaj naročene stvari odpošiljam s povratno pošto.

Ceniki na zahtevo zastoj in poštne prosto.

Velika zaloga trboveljskega premoga

v kosih (Stückkohle) in orehovnika (Nußkohle)

oddaja vsako množino od 50 kg. naprej do celega vagona, kakor tudi

briketov in razcepljena drva

na sežnje in metre se dobavlja istotam. — Vsako množino, bodisi premog, drva ali pa brikete, dostavlja se franko na dom.

Za mnogobrojna cenj. naročila se priporoča z odličnim spoštovanjem

Ivana Treo,

Cesta na Rudolfovo železnico.

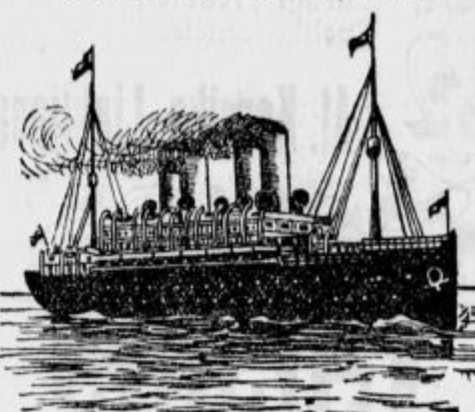
Stev. telefona 274.

2863

Izvrstna prilika za potovanje

V AMERIKO

je in ostane z novimi parniki

VELIKANI:

Kaiserin Auguste Vik-	1704	1—1
torla	25.000	ton
Amerika	24.000	„
Cleveland	20.000	„
Cincinnati	20.000	„
President Lincoln	20.000	„
President Grant	20.000	„

Brezplačna pojasnila daje:

FR. SEUNIG

Ljubljana, Kolodvorska ul. 28.

Mesto 40 K samo 6 K.

Priložnostni nakup.

Gamsova brada

podobna jelenovi bradi, nova zelo lepa, 15 cm dolga dluka, z lepo staro srebrno cevko in Hubertovim križem, skupaj samo 6 kron. Dlaka in obroč pod jamstvom pristna. Priložnostni nakup, razpošilja po povzetju izdelovalec gamsovih brad

Fenichel 876

Dunaj IX., Altmuttergasse 3/123.

Mnogo priznanih plemen.

Najstarejša slovenska trdnjava te stroke.

Obstoji že nad 38 let.

Ana Hofbauer

imejteljica zaloge cerkvene obleke in orodja Ljubljana, Wolfove ul. 4

si usoja javiti preč. duhovščini ter sl. občinstvu, da izdeluje natančno po naročilu in predpisih vsakovrstne bandere, baldahine, plašče, kazule, pluvijale, dalmatike, velume, albe, koretije, prte itd. itd., sploh vse kar se rabi v cerkvi pri službi božji. Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno ter po najnižjih cenah, ter se prevzemajo tudi naročila na vezenje, prenavljanje stare obleke ter sploh vsa popravila.

Agopizirajo hitro in najočnejšo postrežbo. Prosi, da se pri naročilih izvoli ozirati na prvo domčo vrčko 26-1

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano črno Dalmatinsko vino najboljši sredstvo 2501

4 steklenice (5 kg) franko K 4.—

BR. NOVAKOVIĆ, Ljubljana.

Perje za postelje in puh

2587 priporoča po najnižjih cenah 52—1

F. HITI pred Skofijo 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Izučenega, pridnega in zanesljivega

mesarskega pomočnika

kakor tudi vajenca, pridnega, poštenih staršev, sprejme 2945

Karol Štrukelj, mesar, Novi Vodmat 14.

Proda se iz proste roke v

Škofji Loki na Spodnjem trgu

hiša

2567

z zraven spadajočim zemljiščem. Hiša je popolnoma prenovljena, posebno pripravna za trgovca ali obrtnika, iz zemljišča se redita 2 govedi in 4 prašici. Pri zemljišču sta dva lepa gozda. — Po-nudbe na upravnishvo „Slovenca“.

Idrijske novice.

i Mladini in starini. Mislili smo, da so si le v Ljubljani mladini in starini v laseh toda ta kužna bolezen liberalne stranke se je zanesla že tudi v Idrijo. Že lete prav krepke klofute na obe strani. Dasi niso ne mladini ne starini prav vneti za spoved, pa si vendar prav pridno izprašujejo vest. Predvsem si drug drugemu očita jo lenobo. Nas sicer nič ne briga, kako se liberalci klofuta jo med seboj, in tudi ne bomo preiskovali, kdo je večji lenuh in kdo bolj zasluži, da se ga malo zlasa, ali starini ali mladini; pribijemo le to, da morajo liberalna idrijska društva na presneto slabih nogah stati, ker sedaj noče biti nihče odgovoren za te slabe razmere in si hočejo kolovodje vzroke slabega stanja zvaliti drug na drugega.

i Liberalci imajo strah pred mokračji. »Slovenec« je že poročal, kako se je nek soc. demokrat v »Rdečem Praporju« ponorčeval iz liberalnih veljakov, in zato bi vendar vsak pričakoval, da se bodo liberalci sedaj zato prav pošteno maščevali nad socialnimi demokrati. Toda liberalci imajo pred svojimi zavezniki strah, tem se ne smejo zameriti, sicer bi se znalo zgoditi, da bi jih pri prihodnjih volitvah pustili na cedilu. Zato pa so raje svojo jezico zlili nad pristaše S. L. S. in so po mokraškem vzorcu kopirali neslano notico, s katero so hoteli osmešiti naše somišljenike. Toda liberalci so se grozno zmotili, ako mislijo, da so nas osmešili; osmešili so le sebe, ker so se pokazali prave zajce, ki puste, da jih imajo mokračji za »po šestnajst«, a se jim klofute ne upajo vrniti. Korajža pa taka!

i Idrijska podružnica »Slomškove zveze« je imela 4. t. m. svoj občni zbor, katerega se je udeležilo lepo število krščanskih učiteljev in šolskih prijateljev. Na sporedu je bilo tudi predavanje c. kr. učitelja R. Gostiša: »Kako naj poučuje učitelj ljudstvo o reji malih domačih živali, posebno kuncev.« Predavanje je bilo posebno zanimivo, ker nam je gosp. predavatelj pokazal, kako visoko znajo ceniti kunčjerejo drugi narodi, posebno Angleži, Francozi in Belgijci. Tako se n. pr. število na Angleškem vzrejenih kuncev niti ne dá določiti. V Londonu samem pojedjo ljudje na dan 75.000 kuncev. Francija zredi na leto 100 milijonov kuncev in ima pri tem 400 milijonov dohodkov. V Parizu samem pojedjo na teden do pol milijona teh živali. Posebno pa cvete kunčjereja v Belgiji. Cele krajine žive edinole od kunčjereje. Samo iz mesta Ostende se izvozi v London 300.000 kuncev na teden. Tudi v Nemčiji se je že začela ta panoga gospodarstva lepo razvijati. Ali bi ne bilo dobro, če bi se tudi pri nas oprijeli kunčjereje in s tem preskrbeli ljudstvu cenega in dobrega mesa ter novih dohodkov. In ravno tu se odpira učitelju novo polje dela v korist ljudstvu. Na šolskih vrtih naj bi bil poleg čebelnjakov tudi vzoren kunčji hlev z dobrimi plemenskimi živalmi. Ker se kunci hitro razmnožujejo, bi se ljudem v kratkem času in z malimi stroški preskrbelo plemenskih kuncev. Poleg tega naj bi učitelj ljudstvo poučeval po društvi in tudi v šoli (roditeljski sestanki!) o racionalni kunčjereji in s tem v ljudstvu vzbujal zanimanje za to prekoristno gospodarsko panogo. Seveda bi morali tudi krajni šolski sveti iti učitelju na roko, da mu bo lažje postaviti vzoren hlev in si preskrbeti precej dragih plemenskih živali. S kunčjerejo bi bil učitelj sam lahko vedno preskrbljen z dobrim in cenim mesom, v ljudstvu pa bi si pridobil ljubezen in spoštovanje, kajti ljudstvo bo takoj spoznalo, da ima v osebi učitelja ne samo učitelja, ampak tudi svojega dobrotnika in prijatelja!

i Rudarski nadsvetnik Josip Koršič v pokoj. S 1. oktobrom je stopil v stalni pokoj edini slovenski višji uradnik pri našem rudniku. Rodil se je v Solkanu pri Gorici in nastopil prvo državno službo pred 35 leti v Idriji. Deloval je pozneje pri državnih rudnikih v Pribramu, Kitzbühlenu, Rahlju, Joachimsthalu in Klausenu, odkoder se je pred 11 leti povrnil zopet na Slovensko v Idrijo. Pri naši c. kr. erarski ljudski šoli je bil šolski svetnik, kateri posel vedno brezplačno opravlja kak uradnik.

i Nov napis je dobilo naše realčno poslopje. Namesto prejšnjega »Mestna realka« se blesti sedaj na poslopju »C. kr. drž. realka«.

i Grablje odpravljajo, a zopet nove delajo. Znano je, koliko se je tožilo, da gozdni erar plove les po Idriji in ima pri vstopu v mesto grablje, ki love les, a s tem zavirajo odtok vodi, ki potem nastopa v mesto in precej škodo napravi bližnjim posestnikom. Čuje se,

Podjetje betonskih stavb!

BRATJE SERAVALLI & PONTELLO

Ljubljana, Slomškova ulica št. 19.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodometrov, korit in vodovodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in stropne. — Zaloga kameninastega blaga in samotne opeke.

Vsa dela so solidno in strokovnjsko izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastopstvo svodov patent „Tirul“

Julij Meinl

Ustanovljeno 1862.

Uvoz kave
Veležgalnica kave

da počasi vendar prestavi erar to na pravo drugam, da ne bode več toliko sitnosti. A kaj vidimo pri posestnikih? V strugi, kjer je ob nalivih veliko vode, gradi si klet posestnik in s tem obrača sosedom tok vodi v hleve. Pri tožili so se, deželni odbor je prepovedal zidanje, a kdo se zmeni pri nas za deželni odbor. Dozida se kljub prepovedi. Pri zadnji povodnji prišla je voda sosedom v hleve in poklicali so župana, da sam vidi, kolika škoda se s tem dela davkoplačevalcem. A župan potolaži na lici mesta dotične: Da, da, vam je prišlo več vode v spodnje progore, kot krčmarju, kajti on si je zabranil z zidovjem. In stvar je bila s tem končana. Radovedni smo, kaj poreče k temu deželni odbor. Ako on dosleden ostane svojemu prvotnemu sklepu in ukaže prepovedano stavbo podreti, bode zopet strašen krik po časopisju, kako zavira starokopitni klerikalizem razvoj in napredek tako naprednega občinskega našega odbora, ki svojim dovoljuje na škodo nasprotnikom. Kako se bode stvar razvila, poročamo še.

i Cesarjev imendan je praznovala naša šolska mladina zelo slovesno, ker se je vsled odloka višjih šolskih oblasti ta dan obhajal tudi 80. rojstni dan našega premilega vladarja. Učenci in učenke c. kr. rudniške ljudske šole so bili pri sveti maši v župni cerkvi, dijak c. kr. državne realke pa v cerkvi sv. Križa. Vsak zavod je imel nato še posebno slavnost v primerno okrašenih telovadnicah, kjer so se vrstile deklamacije s petjem patriotičnih pesmi in s primernim nagovorom na mladino. Na rudniški ljudski šoli so se koncem slavnosti pokazale tudi skioptične slike iz življenja našega cesarja, kar je bilo otrokom posebno všeč. Pomenljivi dan bo ostal vsled tega mladini še bolj v trajnem spominu.

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivega skubljenega perja K 2, polbelega K 2-80, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivoga puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštne prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega jako trpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega inlet-nanking-blaga 1 pernica vel. 180x116 cm z blazinama, velikost 80x58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24, posamezne pernice K 12, 14, 16, vzglavnica K 3, 3-50, 4. — Pernice 180x140 cm velike K 15, 18, 20; vzglavnica 90x70 ali 80x80 cm K 4-50, 5, 5-50. Spod. pernica iz gradila 180x116 cm K 13, 15. Razpošilja proti povzetju pošta, prosto pri naročilu od 10 K dalje.

M. Berger v Dešenici št. 1009. Češki les. Za neuporabljive denar nazaj ali se blago zamenja — Ceniki o zimnicah, odejah, prevlekah in vsem drugem posteljnem blagu zastoj in poštne prosto. 2293

Ceniki s koledarjem zastoj in poštne prosto.

! POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znamko

„UNION“

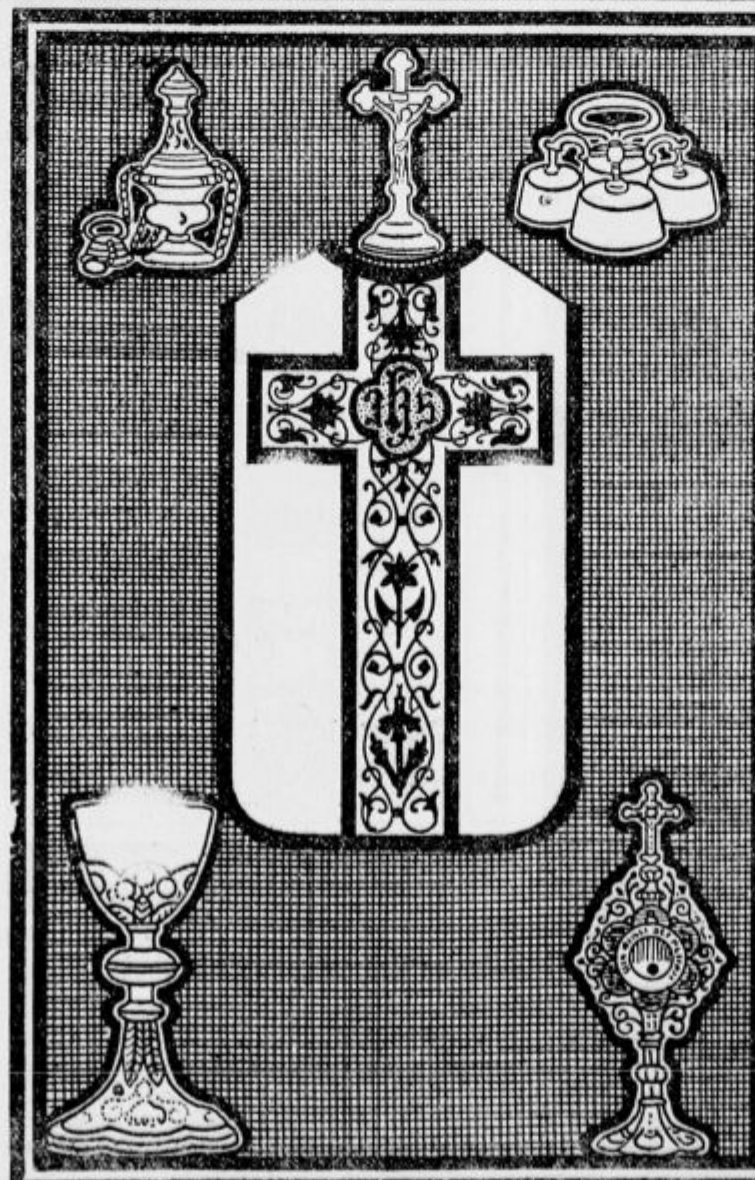
ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

Fr. Čudnu

urarju in trgovcu v Ljubljani

delničar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“ v Bielu in Genovi.

700 **Uhani, prstani, briljanti.** (1)
Svetovnoznano najfiniješe blago po najnižjih cenah

VLASTNI IZDELEK CRKVENIH
PARAMENTOV, ZASTAV CR-
KVENIH IN DRUŠTVENIH
VSE CRKVE POTREBŠČINE.
FRANC STADNIK
V OLOMUCI (MORAVA)
ELIŠČINA CESTA 43
VZORCI IN PRORAČUNI ZASTONJ IN FRKO-
GOTOVO BLAGO POŠILJAM NA ZBIRO
Z OBRATNO POŠTO NOBENA PRODAJAL-
NA, TOREJ MALA REŽIJA IN NIZKE CENE

Kdor zida ali rabi cementne izdelke **JOS. CIHLÁŘ** :: Ljubljana :: naj zahteva tvornice cementnih izdelkov Dunajska cesta št. 67 2586 cene od

LJUBLJANA:
DVORNI TRG 3

Vsakovrstne obleke,
površniki, suknje,
deška oblačila.

Lastni izdelki!

Velikanska zaloga
blaga za izdelovanje
oblek po meri.

**Strogo solidne,
stalne cene.**

Telefon števil. 291. 2514

POZOR!

Vedno velika zaloga klobukov,
kakor tudi čepic lastnega izdelka

Čupne kože vseh divjadi po
najvišjih dnevnih cenah.
2619

Se priporoča za izdelovanje kožuhov vseh vrst, kakor tudi damskih jop, kolerjev, mufov. V zalogi ima vedno veliko izbero vseh vrst kožuhovine. Sprejemajo se popravila vseh v to stroko spadajočih predmetov. Izdeluje se vse po najnižjih cenah.

J. Wanek Ljubljana,
Sv. Petra cesta 21.

**Redka!!
prilika!!**

Na zelo prometnem kraju v sredini mesta se
iz proste roke proda v zelo dobrem
stanju se nahajajoča

hiša na 3 nadstropja

v kateri se poleg lepih stanovanj nahajajo
tudi prodajalniški lokali. Plačilni pogoji zelo
ugodni. Naslov pove uprava lista. 2746

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor
p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni orna-
mentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor
vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmo-
dernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbera steklenega in porce-
lanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov
podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3140 52-1

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n.
odjemalcem v ogled.

Zahvala in priporočilo.

Podpisani se zahvaljujem vsem dosedanjim p. n. gg. naročnikom, kateri so me počastili
z obilnimi naročili v moji dolgoletni delavnici v Hilšerjevi ulici, ter se jim priporočam, da
mi ohranijo svoje zaupanje tudi v bodoče. Obenem naznanjam, da sem svojo

ključavničarsko delavnico 2868

izdatno povečal in se preselil iz dosedanjih prostorov v Hilšerjevi ulici, v po-
polnoma preurejeno lastno delavnico

Cesta na Rudolfovo železnico 10, nasproti restavracije „Novi svet“.

Ker mi bo možno sedaj svoje p. n. naročnike boljše in točneje postreči, se vljudno pri-
poročam za vsa v mojo stroko spadajoča dela. — S spoštovanjem

Rudolf Geyer, stavbni, umetni in konstr. ključavničar.

**Tovarna za stroje Andritz akc. dr.
Andritz pri Gradcu (Štajersko).**

2657

gradi kot specialitete

52

parne stroje, vodne turbine, sesalke, škipce in trans-
misije najmodernejše vrste in najsolidnejše izpeljave.

Livarna za železne, jeklene in kovinske predmete po lastnih ali vposlanih modelih.

Ponudbe vsak čas radevolje in brezplačno.

Zastopnik: J. Mikula, ingen., Cigaletova ulica 7, Ljubljana.

2572

Slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini usojam
si kar najtopleje priporočati svojo obilno zalogo

nagrobnih spomenikov

iz najraznovrstnejšega kamna. Zaloga se nahaja v
moji delavnici in na dvorišču pokopališkega oskrb-
ništva. — Istotam so na razpolago tudi cementni in
kamnitni nagrobni okvirji lastnega izdelka. Izvršitev
naročin, bodisi iz granita, sijanita, labradorja, kraš-
kega in beljaškega marmorja i. t. d., jako točna in
z nizkimi cenami.

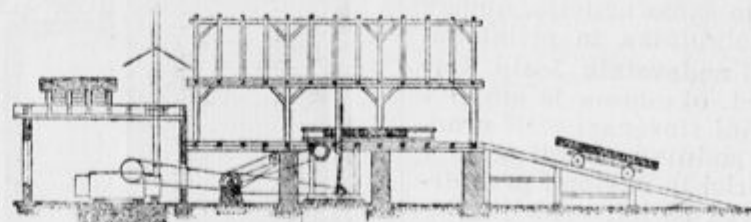
Z odličnim spoštovanjem

Fr. Kunovar, kamnoseški mojster, Ljubljana, novo pokopališče.

JOSIP ČRETNIK

stavitelj umetnih mlinov in žag ter izdelovatelj
mlinov za ročni obrat, na gepelj, vodno in parno silo

ŠT. JURIJ OB JUŽ. ŽEL.

Pohvalna

2141

na javna priznanja so vsakomur
na razpolago.

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANCNA IN MENJALNICNA DELNISKA DRUŽBA
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Dux, Gablonz a. H. Grusitz, Krakov, Litamerica, Moravski
Zumburg, Molling, Meran, Novi Hlin, Pizen, Praga, Liberec, Dunajsko Novomesto, Vitebsk.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev,
akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanja proti izgubi pri zrojanjih srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Modna trgovina Anton Schuster

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 7, Ljubljana.

Solidno blago.

Nizke cene.

2641

Vzorci poštnine prosto.

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluže, modno blago za dame in gospode, tirolski loden, flanela, parhent, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

JOSIP STUPICA

Jermerar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica številka 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših konjskih oprav kakor tudi krasno opremljene kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo, katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine kakor tudi že obrabljene vozove in konjske

oprave. 3699 52-1

Fotografski umetni zavod

Av. Berthold

v Ljubljani, Sodna ulica št. 11

XXXXXXXXXXXX

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: povečevanje, reproduciranje, fotografiranje tehničnih predmetov, interjerjev 2608 itd. itd. 52

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini.

Gostilniška

koncesija

se odda v najem. 2906 4

Proda se tudi nekaj zabojev za žito (žitnice). Povpraša se pri gospej Louise Lassnik, Ljubljana Wolfova ulica 1.

Najnovejša trgovina glasovirjev 2711

G. F. Jurásek prvi in edini česko-slov. uglasovalec glasovirjev in trgovec v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 62 a, s 1. novemb. Poljanska c. 13, kjer poveča svojo zalogo, priporoča glasovirje, planine in harmonije nepreprečne v dobri kakovosti glasu in solidni sestavi edinole slovanski izdelki od 450 K višje, harmoniji pa od 150 K višje. Vsa v to stroko spadajoča popravila, kakor tudi uglasovanja vseh sistemov glasovirjev izvršuje po jako nizkih brezkonkurenčnih cenah. Imenovana trdka vzame stare glasovirje v račun za najvišjo ceno ako se pri nji kupi nov glasovir. Za vsak pri njej kupljeni instrument jamči imenovana trdka 10 let. Glasbeni Matici in drugim slov. zavodom uglasuje glasovirje edinole koncesionirana trdka Jurásek.

Odda se s 1. novembrom t. l. nad 40 let obstoječa, dobro idoča

pekarija

s stanovanjem v Kranju. Ignac Fock
Pojasnila daje istotam

Pozor!

Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih

Pozor!

nagrobnih spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega kararskega, kraškega in več drugih marmorjev; prevzamem in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkovna in stavbna dela. Preskrbujem slike za na spomenike po jako nizki ceni. Imam v zalogi nagrobne okvire.

Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem

710 (20-1)

IGNACIJ ČAMERNIK, kamnosek

v Ljubljani, Komenskega ulica št. 26.

Cerkvena slikana okna

v pravem slogu, umetno in navadno izvršena izdeluje specialist **Maks Tušek** stavbni in umetni v tej stroki steklar, Sv. Petra nasip št. 7 v Ljubljani. Skice ter proračune na željo.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Donatni promet do 31. dec. 1909
čez 83 milijonov kron

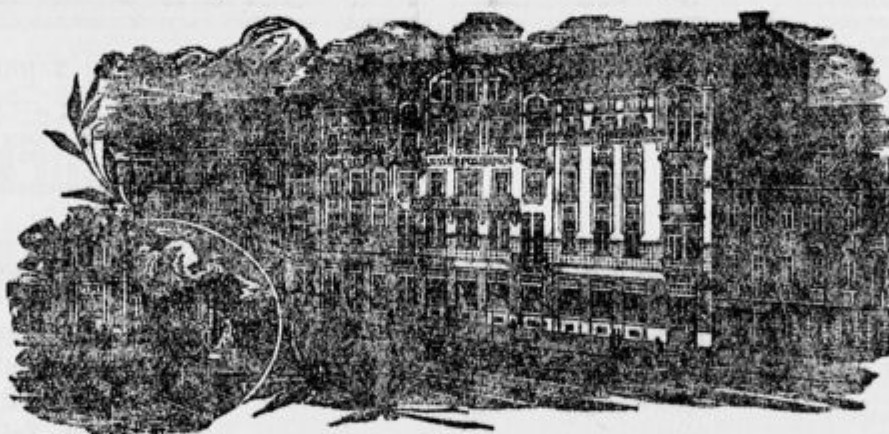
Lastna glavica K 503.575-98

Stanje vlog dne 31. marca 1910
čez 21 milijonov kron

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vložnih 100 kron čistih 4-50 kron na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošto-hranilnične položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadržnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poročstvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptujejo

Dr. Ivan Sušteršič, predsednik. **Josip Siška**, stolni kanonik, podpredsednik. — Odborniki: **Anton Belec**, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano. **Fran Povše**, vodja, graščak, drž. in dež. poslanec. **Anton Kobi**, posestnik in trgovec, Breg pri Borovnici. **Karol Kauschegg**, veleposestnik v Ljubljani. **Matija Kolar**, stolni dekan v Ljubljani. **Ivan Kregar**, svetnik trgovske in obrtne zbornice in hišni posestnik v Ljubljani. **Fran Lesković**, hišni posestnik in blaginjak. **Ljudske posojilnice**, **Ivan Pollak ml.**, tovarnar. **Karol Pollak**, tovarnar in posestnik v Ljubljani. **Gregor Šilbar**, župnik na Rudniku.

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče
za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

Dobi se tudi kraj po životni meri.

Sode iz belega hrastovega lesa, trpežni, močni

Sode

od finega špirita
vinski sodi

krasni izdelek, iz belega hrastovega lesa, močne, trpežne, popolnoma nove iz tovarne špirita za fini špirit in za vino pripravljene, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, odda v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov držeče, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidnih nizki ceni

lv. A. Hartmanna naslednik

Av. Tomažič,
Ljubljana, Marije Terezije cesta

Cene nizke in solidne, točna posrežba.

Umetniški zavod
za slikanje na steklo
B. Škarda v Brnu.
Izdeluje zlasti:
cerkvena okna
različne izvršitve.
Cenki in strokovni
svet brezplačno.
B. Škarda v Brnu.

Vsak lahko dobi

tako iz mesta, kakor z dežele

zlatnino

kot zlate in srebrne žepne ure in verige, prstane, uhane itd.

na obroke

pri zlatarju

J. Vecchiet

v Ljubljani, naspr. glavne pošte.

Cene zmerne. Postrežba točna.

Telefon šte. 16.

2767

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Telefon šte. 16.

Stavbeno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbenotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbena in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. Priporoča se za stavbena dela vsake vrste.

Pohištvo vsake vrste
najenostavnejših do najumetnejših.

Skladišče tapet, oboknic
in okenskih karnis, zaves
in preprog

Ustanovljeno leta 1857

: Zavod za pohištvo in dekoracije :

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Franciškaška ulica šte. 10

Velika izbira pohištve-
nega blaga itd.

Enostavne in razkošne ženitne
opreme v najsolidnejši izvršbi.
Uredba celih hotelov in
kopališč.

Telefon št. 97

921

Najcenejše

dežnike in solnčnike

domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kako-
vosti slavnemu občinstvu in preč. duhovščini

Josip Vidmar v Ljubljani

Prešernova ulica št. 4. Stari trg št. 4. Pred Školijo št. 10.
Popravila točno in ceno. 52 1

Ilustrovani ceniki zastoni in franko.

Ilustrovani ceniki zastoni in franko.

Marijin trg šte. 1.

**Največja zaloga najfinejših
barv**

za umetnike, od dr. Schönfelda & Co.
Fine oljate barve za študije, akvarelne trde in
tekoče, tempera barve v tubah, pastelne barve.
Raznobarvna kreda. Zlate in raznobarvne bronze.
Prstno in kovinsko zlato, srebro in aluminij
v listih. Stampiljske barve. Ogje za risanje.
Raznobarvne tinte in tuši. Slikarsko platno in
papir. Paleta, škatlje za študije. Copiči za
umetnike, slikarje in pleskarje.

Najnovejši

slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji
ceni, najnovejše in moderne suhe, kemične
prstene in rudinske barve.

Priznana najboljša in najizdatnejša

oljate barve

za pleskarje, stavne in pohištvene mizarje
in hišne posestnike itd., priporoča

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklarskega kileja.

Prodaja najboljšega mizarkega

lima

po najnižji ceni,

karbolineja

samo boljše vrste,

gipsa

alabastra in stukaturnega za podo-
barje in zidarje. 52-1

Ustanovljeno 1882. Zahtevajte cenike.

610 52-1

Ustanovljeno leta 1900.

Odlikovan v:

Tvrdka Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg št. 11

priporoča največjo zalogo krasnih

**na grobnih venčev
in trakov z napisi.**

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence.

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 K do 60 K
komad, tako da si vsako lahko izbere.

Najstarejša domača slovenska tovarna peč.

Ustanovljena leta 1888.

Založnik
zveze
ces. kralj.

avstrijskih
državnih
uradnikov

A. VEČAJ, LJUBLJANA

Trnovo, Opekarska cesta - Veliki strdon št. 9

priporoča vsem stavbnim podjetnikom in slav. občinstvu svojo veliko zalogo naj-
trpežnejših in sicer od najmodernejših prešanih in poljubno barvanih do najpri-
prostejših prstenih peč različnih vzorcev, kakor: renaissance, barok, gotske,
secesion itd., kakor tudi štedilnike in krušne peč lastnega in domačega izdelka
po najnižjih cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.

26-1

Za samostane in župnišča znaten popust.

1222

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“

BREMEN

NEW-YORK ::

s cesarskimi brzoparniki
:: Kronprinzessin Cäcilie ::
Kaiser Wilhelm II, Kron-
prinz Wilhelm, Kaiser Wil-
:: helm der Große. ::

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori nave-
denega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
leznic dobite v Ljubljani edino-le pri

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča
pojasnila točno in brezplačno. Postrežba pošena, rečna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona
Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor:
Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Berite! ::

::: Pozor!

Velika zaloga juvelov, zlatnine,
srebrnine ter raznih ur.

**Blago prve vrste
Točna postrežba
- Najnižje cene -**

31 52-1

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami ter za-
prizeženi sodnijski cenilec.

Ljubljana, Wolfova ulica šte. 3.

Klobuke, cilindre in čepice

v najnovejših faconah in velikih izberah
priporoča 147 52-1

Ivan Soklič.

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Štambilije
vseh vrst za urade,
društva trgovce itd.

Anton Černe
graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev

LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta št. 6.
Ceniki franko.

192 52

Tovarna za čevlje

F. L. POPPER, Chrudim, Češko

Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegancie in priljubljenosti torej najboljši
izdelek monarhijske, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar
ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko F. L. P.

Samoprodaja za Kranjsko:

Julija Štor, Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Znamka F. L. P.

Znamka F. L. P.

830 52-1

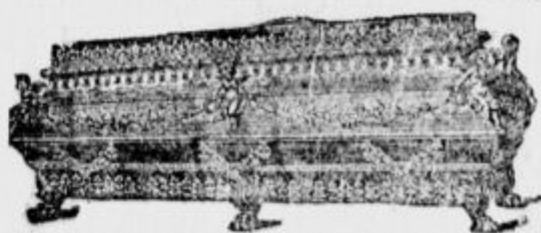
Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani, Prešernova ul. 44.

Prilaga pogrebe od najpreprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

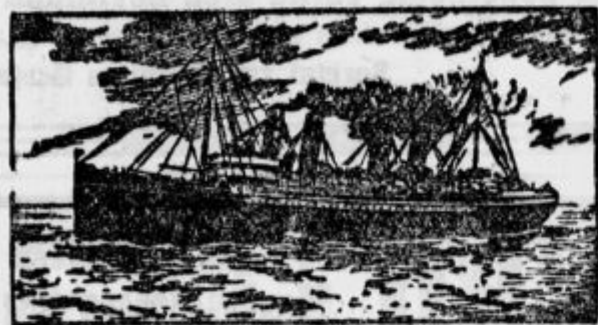
Ima bogato zalogo vseh potrebnih za mrliča, kakor: kovl-naste in lepo okrasene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice. **Najnižje cene.**

Za slučaj potrebe se vljudno priporočajo

Turk in brata Rojina.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna

:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

5143 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Telefon 237.

Betonsko podjetje.

Telefon 237.

Tvornica umetnega kamena in marmorja
ZAJEC & HORN

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča kamnoseška dela, kot: stopnice, klepane in brušene, postamenta, balustrade, ornamente za fasade, vr. ograje, bangerje, krasne nagrobne spomenike in okvirje, korita in žlabova, cevi za kanale (6-100 cm premera), okvirje za stene v vodnjakih (Sternathov sistem) i. t. d.

Prevzema kanalizacije in fundamenteranje strojev. Gospode duhovnike in stavbenike opozarjamo na Carralythov umetni marmor za obhajilna mize, oltarje, votivne table, obkladanje sten v cerkvah in vestibulih — lepota brez primere pri nizki ceni.

Xyolith je eden najboljših tlakov za cerkva in zakristije, za hodnike in kuhinje, delavnice in pisarne: tiha hoja, topel, higijeničen, brez spranj, neugorljiv, se lahko snazi; v poljubnih barvah, preprosto ali prav elegantno izvršen. — Tiskovanje cerkev in vež v cementno-mozaičnimi in hidravličnimi ploščami v raznih ličnih vzorcih. — Terrazzo tlakoviti. Mesto drugih glaziranih plošč za obkladanje sten pri vodovodu, v kuhinji, v kopalnici, kakor tudi za fasade pri hišah priporočamo izredno lepo in ceno nadomestilo v ceolitu, ki je trd kot marmor, v raznih barvah.

Projektiranje in izvrševanje železobetonskih stavb: stropov, mostov, rezervarjev in celih poslopij po inženirju-strokovnjaku, ki daje na željo tudi strokovna mnenja. — V zalogi cement na debelo in drobno ter „izolirna masa“ zoper vlažnost zidov, na kojoj posebno opozarjamo.

771 1-1

Ljubljana, Dunajska cesta 73.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

:: Ljubljana, Turjaški trg šte. 7. ::

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. 3091 52-1 Najsolidnejše blago.

Delniška glavica: 60 milijonov kron
Rezervni in varnostni zaklad: 16 milijonov kron

Centrala v Pragi.

Ustanovljena l. 1868.

Podružnice v:
Brnu,
Budjevicah,
Iglavi,
Krakovu,
Lvovu,
Moravski Ostravi,
Olomucu,
Pardubicah,
Plznju,
Prostějovu,
Taboru,
na Dunaju,
L. Herrengasse 12

PODRUŽNICA ŽIVNOSTENSKE BANKE
OBRTNA BANKA

Bančni prostori: **v TRSTU** Menjalnica:
Via S. Nicolo 30 Telefon št. 2157 Via Nuova 29

izvršuje vse bančne posle
obrestne vloge na vložne knjižice po 4%
na tekočem računu po dogovoru.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje, devize in valute. Daje predvzjeme na vrednostne papirje in blago. Devoljuje stavbne in carinske kredite. Daje promese za vsa žrebanja. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Oskrbuje inkaso na vseh tuzemskih in inozemskih trgih.

Sprejema borzna naročila

ter se rada vdeležuje s svojim kapitalom na dobrih in naprednožitih industrijskih podjetjih.

Brzjavni naslov: Živnostenska Trst.

Ivan Doğan mizarski mojster v Ljubljani
Dunajska cesta 19 (Medjatova hiša):

priporoča svojo bogato
zalogo hišne oprave:

za spalne ter jedilne sobe in salone. Divane vsake vrste. Modroce, žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd. ::

Naročila se točno izvršujejo. :: Najcenejša zaloga. ::
Cenik s podobami zastoj in franko. 1539 1 Cene brez konkurence.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez
Antwerpen v Boston.

je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kronland“, „Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomina“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice ponovno urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak terek popoldan.
Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik
Franc Dolenc
v Ljubljani,
Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tišlerju“ 188 (52-1)

4552 8-1

Največja in najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana. Mnogokrat odlikovana

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na
štedilna ognjišča in peči

preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Zupništem samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

1942 Ustanovljeno leta 1842

Slikarja napisov
stavbena in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schönfeldovih barv v
tubah za akademične slikarje. ::

Električni obrat.

1942 Ustanovljeno leta 1842

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka
Brata Eberl, Ljubljana

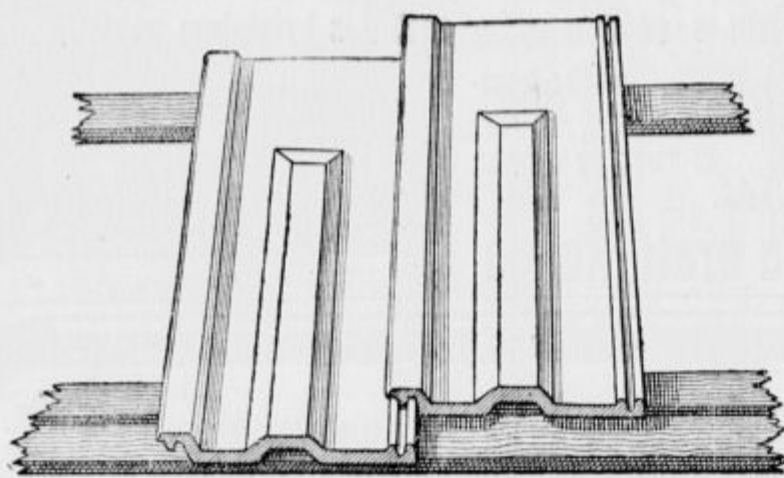
Prodajalna in komptoir: Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica: Igriška ulica št. 8. - - Telefon št. 154.

1942 Ustanovljeno leta 1842

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje
in zidarje, štedilnega mazila za hra-
stove pode, karbolineja itd. ::

Priporočava se tudi slavnemu občinstvu
za vsa v najino stroko spadajoča dela
v mestu in na deželi kot priznana rečno
in fino in po najnižjih cenah. ::

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini **patent. dvojno zarezani**

strešnik - zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

480

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše krljice streh sedanosti. Spretni zastopniki se iščejo.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave, spominki iz marmorja, granita ali sijena, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku

kamenarskem mojstru

:: Ljubljana ::
Kolodvorska
::: ulica :::

Sodi.

Več vrst sodov ima na prodaj **A. REPIC**, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 2325 32

Mnogo denarja in dela prihrani pisarna

„Herkules“

stroj za razmnoževanje pisem in izvornih risb v več barvah.

Josip Švorc, Č. Skalice, Čechy

Novost! Zahtevajte cenike in prospekte Patent prijavljen!

Sanatorij „Mirni dom“

sprejema bolnike in to moške na živcih bolele hajoče. - Cene zmerne. - Ceniki zastoj. Dr. Fran Čeh, pošta Gornja Kungota pri Mariboru. 2736 12

Valjčni mlin v Domžalah

I. Bončar, Ljubljana

Centralna pisarna in skladišče: Vengova ul. 6.

Telefon interurb. št. 129.

Telefon interurb. št. 129.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti, otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Komp., Stolni trg 9.

Toni Jager, Ljubljana, Židovska ul. 5

Specialna trgovina finih ročnih del.

Bogato opremljena zaloga šivalnih potrebščin, pričetih in izgotovljenih veznin kakor tudi k temu pripadajoči material, namreč: volna, sukanec, svila, platno, juta, kongresno in švedsko blago. Montiranje, predtiskarija, tamburiranje in plisiranje. Izvršba točna in jako cena.

Hotel Tratnik

„Zlata kaplja“

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 27. v bližini kolodvora. 2072

Lepe zračne sobe. - Priznana fina kuhinja. - Izborne pijače. - Nizke cene. - Lepi restavracijski prostori in povsem na novo urejen velik senčnat vrt.

Vsako sredo pri ugodnem vremenu

VELIK KONCERT!

Išče se za notarsko pisarno izvežban

solicitator =

Vstop takoj, plača po dogovoru. - Služba je pripravna tudi za kakega vpokojenega sodnijskega uradnika. - Ponudbe na: 2890

C. kr. notarijat v Ormožu.

Trgovina s špeci-rijskim blagom. ..

Na drobno in debelo.

Trgovina z moko in deželniimi pridelki.

LJUBLJANA A. ŠARABON LJUBLJANA

velika pražarna za kavo

Vsak dan sveže žgana kava.

2851 10

Glavna zaloga rud-ninskih voda. ..

Zaloga istrskega in laškega brinja.

Daje po

4¹/₂ 0/0

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4¹/₂ 0/0 brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vložnih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rent davek plačuje društvo samo. Druge hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predurje na osebn kredit, vračljive v 7¹/₂ letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih. kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Od 1. januarja 1911 obrestovale se bodo hranilne vloge po 4³/₄ 0/0

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.